

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра економіки та фінансів підприємства

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Управління діловою активністю підприємства

за матеріалами приватного акціонерного товариства

«Дитячий світ Київ», м. Київ

Студентки 2 курсу 1 м групи,
заочної форми навчання,
факультету економіки,
менеджменту та психології,
спеціальності 051 «Економіка»,
спеціалізації «Економіка та
безпека бізнесу»

Науковий керівник –
канд. екон. наук, доцент

Гарант освітньої програми –
д-р. екон. наук, професор

Анзіної Тетяни
Миколаївни

Вавдійчик Ірина
Миколаївна

Блакита Ганна
Владиславівна

Київ 2021

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ДІЛОВОЮ АКТИВНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	6
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ПРАТ «ДИТЯЧИЙ СВІТ КИЇВ».....	19
2.1 Аналіз динаміки основних показників господарської діяльності підприємства.....	19
2.2 Діагностика ділової активності підприємства.....	30
2.3 Кількісна оцінка впливу факторів на ділову активність підприємства.....	43
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	47
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ.....	57
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	60
ДОДАТКИ.....	64

ВСТУП

Аналіз ділової активності підприємства в сучасному світі є одним з основних напрямків аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств. Тобто, оцінка ділової активності постає одним із найважливіших аспектів для прийняття управлінських рішень та формування стратегії, націленої на перспективний розвиток підприємства.

Оцінка ділової активності також характеризує положення підприємства на ринку та серед конкурентів. Найважливішою метою, яка стоїть перед власниками та керівниками підприємств це виявлення резервів та шляхів підвищення ефективності, що забезпечать зростання рівня активності суб'єкта господарювання на ринках капіталу, товарів та робочої сили та зможуть підвищити рівень конкурентоспроможності. Тому, ділову активність можна характеризувати, як сукупність показників, які характеризують швидкість обороту використовуваних ресурсів та оцінюють ефективність використання матеріальних ресурсів.

Оцінювання ділової активності підприємств – складний процес, що складається з ряду аспектів, які необхідно брати до уваги при проведенні аналізу. Підбиваючи підсумки цього аналізу можна отримати сукупність інформації, яка не може свідчити про чіткі рекомендації щодо поточної оцінки діяльності підприємств. Важливим моментом при загальному аналізі фінансового стану підприємства являється питання адекватної та справедливої оцінки стану діяльності підприємства. У широкому розумінні ділова активність характеризує всі зусилля, спрямовані на просування фірми.

Розглядаючи аналіз фінансово-господарської діяльності, то цей термін стосується поточної виробничої та комерційної діяльності підприємства. Загальний фінансовий стан об'єкта, його ліквідність та платоспроможність безпосередньо залежать від засобів підприємства, які знаходяться в постійному кругообігу та від швидкості яких залежить кількість виробництва і реалізації продукції підприємством на ринку.

Визначаючи систему показників за допомогою яких буде здійснено оцінювання ділової активності підприємства, слід урахувувати складові її сутності, тобто виділяти внутрішні та зовнішні показники ділової активності.

Багато науковців займалися дослідженням питань ділової активності підприємства та методиками її оцінювання, серед них: В.В. Вітлінський, А.П. Дорошенко, В. П. Губачов, А.М. Лебедева, Є.В. Мних, Є.М. Руденко, Г. Ю. Ткачук та ін.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є розкриття основних методичних підходів управління діловою активністю, виявлення резервів та шляхів підвищення ділової активності на підставі оцінки її рівня на прикладі конкретного підприємства.

Для досягнення мети даної роботи були поставлені та розв'язані наступні завдання:

- охарактеризувати теоретичні засади управління діловою активністю даного акціонерного товариства;
- провести аналіз результатів фінансово-господарської діяльності ПрАТ «Дитячий світ Київ»;
- виявити основні тенденції зміни рівня ділової активності;
- провести кількісну оцінку впливу факторів на рівень ділової активності ПрАТ «Дитячий світ Київ»;
- визначити основні показники фінансового-господарської діяльності на плановий період;
- обґрунтувати цільовий рівень показників ділової активності на плановий період ПрАТ «Дитячий світ Київ»;
- виявити резерви та шляхи підвищення ділової активності на майбутнє для ПрАТ «Дитячий світ Київ»;

Предметом дослідження виступають теоретичні засади та практичні аспекти оцінки ділової активності підприємства.

Об'єктом дослідження є фінансовий стан підприємства ПрАТ «Дитячий світ Київ».

Організаційно-правова форма господарювання – акціонерне товариство. Вид економічної діяльності за КВЕД 47.19. - інші види роздрібно́ї торгівлі в неспеціалізованих магазинах та 68.20. - надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна. Місцезнаходження – вулиця Малишка буд. 3, Дніпровський район, м. Київ , 02192.

Методи дослідження. У роботі застосовано цілий ряд спеціальних методів, які дозволяють одержати кількісну оцінку окремих аспектів фінансово-господарської діяльності підприємства: горизонтальний аналіз – в процесі порівняння кожної позиції звітності підприємства з попереднім періодом; вертикальний аналіз – при визначенні структури фінансових показників з оцінкою впливу різних факторів на кінцевий результат; метод фінансових коефіцієнтів; факторний аналіз – при аналізі впливу окремих факторів на результативний показник, використовуючи при цьому методи аналізу та синтезу, економічний аналіз, узагальнення, метод коефіцієнтів.

Інформаційну базу роботи становили наукові праці вітчизняних та зарубіжних фахівців з питань теорії і практики аналізу та оцінки ділової активності підприємства, дані бухгалтерського обліку та фінансової звітності ПрАТ «Дитячий світ Київ».

Практичне значення дослідження. Результати дослідження щодо напрямів підвищення ділової активності підприємства мають практичне значення та будуть використані в діяльності ПрАТ «Дитячий світ Київ» з метою підвищення ефективності його діяльності.

Апробація. За результатами проведеного дослідження опублікована стаття на тему: «Аналіз та оцінка ділової активності підприємств» у збірнику статей студентів «Економіка і фінанси бізнесу», КНТЕУ, 2021р., С. 146—150.

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, 3 розділів, 3 підрозділів, висновків і пропозицій, списку використаних джерел та додатків. Робота викладена на 71 сторінці комп'ютерного тексту, містить 3 ілюстрації, 18 таблиць, 3 додатки, список використаних джерел налічує 45 найменувань.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ДІЛОВОЮ АКТИВНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Оцінка фінансово-господарської діяльності, фінансової стійкості та ділової активності є найважливішим елементом управління кожного підприємства. Результати аналізу даних показників дозволяють визначити позицію підприємства в порівнянні з іншими. Дана оцінка містить набір конкретних документів, що містять певні фінансово-економічні показники, перевірка яких проводиться незалежною аудиторською фірмою. За висновками перевірки формується висновок, що публікується в засобах масової інформації разом з балансом, звітом про фінансові результати та рухом грошових коштів. Адже дана інформація необхідна не тільки для інвесторів та акціонерів та податкових інспекцій, а й для потенційних кредиторів. Найкращою рекламою діяльності підприємства в сучасних умовах ведення бізнесу є висока ділова активність організації. [17, с. 23].

Поняття «ділова активність» є дуже актуальною, оскільки свідчить про стабільність фінансового положення підприємства в сучасних умовах, яка обумовлюється саме його діловою активністю. Ділова активність являється найважливішою характеристикою теперішнього стану та розвитку підприємства в майбутньому.

Існує доволі велика кількість визначень «ділової активності організації», які висувають вітчизняні та закордонні автори (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Сутнісний аналіз поняття «ділова активність»

Автор	Сутність поняття
1	2
В. В. Ковальов	Ділова активність - це сукупність дій, що сприяють економічному зростанню організації (в тому числі виробничо-збутової системи) на основі узгодженого розвитку її складових у гармонії з зовнішнім середовищем
С. В. Юрков	Ділова активність означає весь спектр зусиль, спрямованих на просування організації на ринках продукції, праці, капіталу

1	2
А. Д. Шеремет	Ділова активність - поточна виробнича і комерційна діяльність організації
Е.В. Негашев	Ділова активність виступає найважливішим чинником, що визначає фінансову стабільність підприємств
Р.С. Сайфулін	Ділова активність має на увазі ефективне використання ресурсів організації та може оцінюватися за допомогою якісних і кількісних критеріїв.

Ділова активність являється комплексною характеристикою діяльності підприємства та вказує на ефективність використання наявних ресурсів. Рівні ділової активності вказують на етапи життєдіяльності підприємства та за допомогою них можна оцінити ступінь та якість управління даною організацією при впливі на діяльність чинників зовнішнього середовища. Ділова активність також характеризується стійким процесом управління організацією, який повинен забезпечувати збільшення продуктивності праці та покращення використання ресурсами для забезпечення гідної конкуренції на ринку [24, с. 76].

Велику роль відіграють внутрішні фактори, які є контрольованими підприємством та можуть бути такими: отримання більшої частини інформації щодо маркетингової діяльності, підвищення кваліфікації в області менеджменту та управлінні організацією та інші. Проведення достовірного аналізу необхідне для оцінки ефективності використання ресурсів та пошук резервів для їх підвищення.

Але всі перелічені визначення даного поняття «ділової активності підприємства» не беруть до уваги вплив зовнішнього середовища на діяльність підприємства. Тому, необхідно уточнити цей термін. А саме, діловою активністю підприємства являється здатність підприємства зайняти стійке положення на ринку за результатами своєї діяльності.

Фінансовий аспект ділової активності проявляється через оборотність засобів підприємства та джерел їх фінансування, тому дослідження цього аспекту зводиться до дослідження динаміки обороту відповідних показників.

Діяльність підприємства є ефективною, коли оборотність всіх показників зростає, тобто період їх обороту в днях зменшується.

До основних показників ефективності бізнесу безпосередньо відносяться показники ділової активності, а саме показники оборотності наявного капіталу підприємства. Показники оборотності є дуже важливими для діяльності підприємства за рахунок наступних причин [12, с. 50]:

- розмір річного обороту прямо залежить від швидкості обертання коштів підприємства;
- величина умовно-постійних витрат пов'язана з розмірами обороту організації;
- за рахунок прискорення одних на стадіях кругообігу відбувається збільшення і на інших стадіях.

Покращення фінансового стану підприємства залежить від прискорення обертання коштів, вкладених в активи та перетворення їх в кошти для самостійного фінансування підприємства.

Різні зовнішні та внутрішні фактори можуть впливати на оборотність засобів. До основних зовнішніх чинників відносяться: галузева приналежність, масштабність та сама сфера діяльності конкретного підприємства, вплив інфляції та взаємозв'язки з іншими організаціями. Щодо розповсюджених внутрішніх факторів, то до них належать наступні: вірна методика оцінки матеріальних цінностей та запасів, правильне ведення та вибір стратегії управління активами, раціональний вибір цінової політики.

Отже, ділова активність охоплює всі зусилля, за допомогою яких можна покращити аспекти діяльності, такі як: виробнича і комерційна діяльність, раціональне вкладення та управління ресурсами підприємства, ефективне ведення менеджменту та загалом всі методи, які допомагають просувати підприємство на ринок та бути конкурентоспроможним [45, с. 185].

При всьому різноманітті визначень ділової активності можна виділити два основні підходи. Одні автори вважають, що ділова активність - це комплекс заходів, спрямованих на розширення частки ринку і збільшення

обсягів продажів. Інші розглядають ділову активність як оціночний параметр результативності (ефективності) роботи організації в цілому.

Ділова активність - це безпосередньо характеристика процесу діяльності організації, а ефективність роботи організації щодо величини авансованих ресурсів або величини їх споживання в процесі виробництва - це вже результат активної діяльності. Між даними поняттями існує причинно-наслідковий зв'язок, і саме ділова активність є причиною, а наслідком виступає ефективність роботи організації. Ділова активність розкриває внутрішній потенціал організації, його внутрішні можливості, при цьому вона багато в чому залежить від зовнішніх чинників, безпосереднього оточення організації, а також від макросередовища. Ділова активність розглядається авторами з двох сторін: з точки зору вирішення стратегічних завдань організації і з точки зору поточної виробничо-господарської діяльності [39, с. 206].

У першому випадку ділова активність означає весь комплекс управлінських технологій, спрямованих на просування організації на товарних і фінансових ринках. У другому, цей термін розуміється в більш вузькому сенсі - як поточна виробнича і комерційна діяльність організації, орієнтована на підвищення ефективності та конкурентоспроможності. Для кожного випадку зміст ділової активності буде відрізнятися, але не суперечити один одному. Це пояснюється необхідністю узгодження поточних і стратегічних цілей організації в певній ієрархії їх досягнення.

Таким чином, найбільш повним буде наступне визначення: «ділова активність - це діяльність всіх функціональних підрозділів організації, яка спрямована в цілому на підвищення ефективності роботи організації і його конкурентоспроможності». Дане визначення дозволяє відобразити взаємодію і субординацію таких важливих понять як ділова активність, ефективність і конкурентоспроможність. Ділова активність є основою для ефективної діяльності організації, а, отже, ефективність роботи сприяє підвищенню конкурентоспроможності організації [39, с. 268].

Ділову активність можна розглядати в трьох аспектах: фінансовому, виробничому і комерційному. Кожен аспект ділової активності буде пов'язаний з цілями і завданнями, що стоять перед організаціям на стратегічному та тактичному рівнях управління [23, с. 85].

В умовах ринкової економіки основною метою діяльності комерційного організації є отримання максимального прибутку, що можливо при ефективній організації комерційної (збутової) діяльності. Саме правильна організація комерційної діяльності дозволяє підприємству отримувати необхідні фінансові ресурси для ефективного і стабільного функціонування. Комерційний аспект ділової активності включає комплекс питань про зв'язки підприємств з ринками (розширення номенклатури і асортименту продукції, що випускається, підвищення її якості, організацією ефективної маркетингової діяльності). Але не тільки за рахунок здійснення основної діяльності організація здатна отримувати необхідні фінансові ресурси.

Тому ще однією важливою стороною діяльності організації, на яку необхідно орієнтуватися підприємству при формуванні довгострокових і короткострокових планів, є фінансова діяльність. Фінансовий аспект ділової активності представляється нам в здатності залучати і ефективно використовувати інвестиційні ресурси, управляти виробничими запасами і оборотними засобами.

Таким чином, ділова активність організації - цей узагальнююча категорія, яка залежить від виробничої, комерційної та фінансової складової і комплексно характеризує діяльність організації [17, с. 45].

Ділова активність висловлює ефективність використання матеріальних, трудових, фінансових та інших ресурсів за всіма бізнес-лініями діяльності і характеризує якість управління, можливості економічного зростання і достатність капіталу організації.

«Управління діловою активністю» - це розробка комплексу заходів, спрямованих на розширення наявних і завоювання нових ринків збуту; залучення нових постачальників сировини і матеріалів; оптимізацію

матеріально-виробничих запасів; прискорення оборотності активів і капіталу; усунення впливу факторів внутрішнього і зовнішнього характеру, що впливають на зниження ефективності використовуваних ресурсів, з метою забезпечення максимізації прибутку і підвищення рентабельності організації. Таким чином, управління діловою активністю організації, в першу чергу, спрямоване на досягнення мети діяльності організації - збільшення її прибутку [23, с. 65].

Процес управління діловою активністю організації (рис. 1.1) являє собою систему взаємопов'язаних і взаємозалежних економічних показників, що відображають всі сторони господарської діяльності організації.

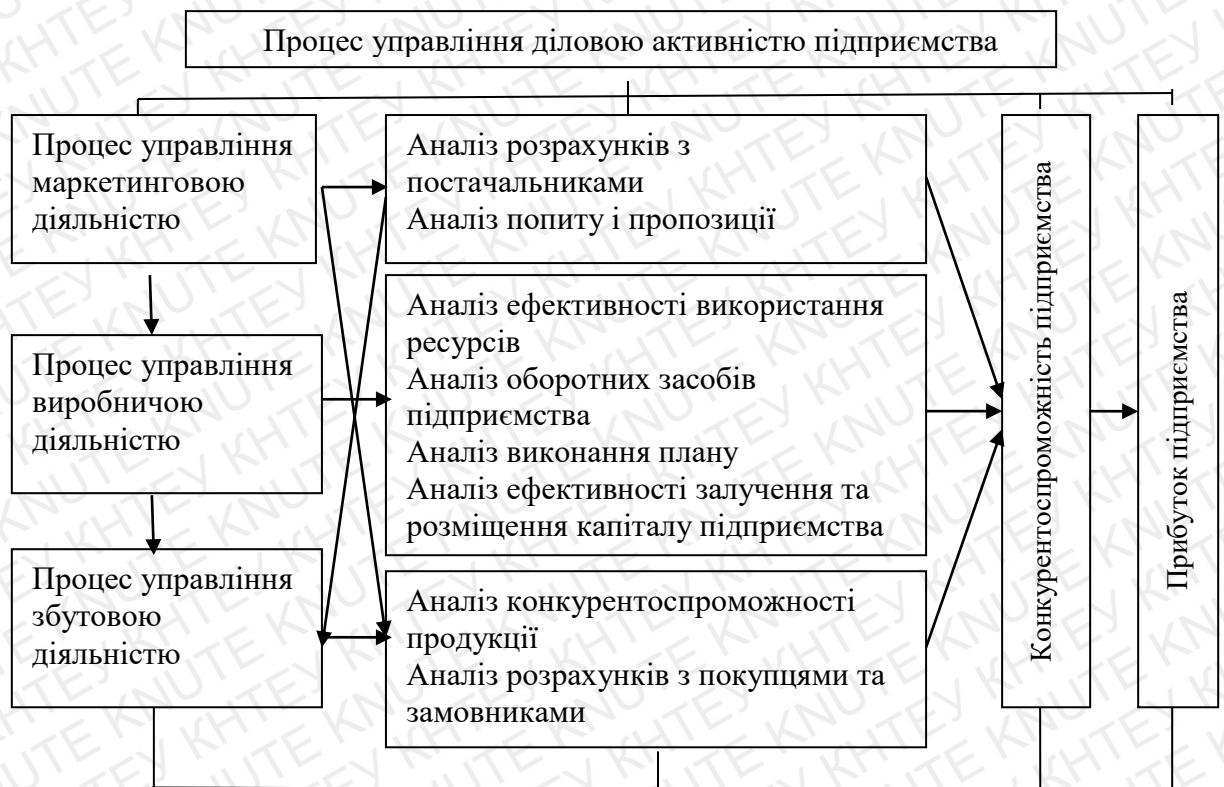

Рис. 1.1 Процес управління діловою активністю [40, с. 65]

Процес управління діловою активністю складається з трьох основних етапів: процес управління маркетинговою діяльністю, основною діяльністю та збутовою діяльністю. Без проведення аналізу ринку не можливо точно визначити чи буде покрита потреба підприємства в наданні послуг чи

реалізації товарів. На не достовірній інформації можливо спрогнозувати тільки приблизні результати для діяльності підприємства, а тому ці прогнози не можуть мати економічної цінності.

Процес управління виробничою діяльністю є методом управління ресурсами підприємства. Адже, ефективність використання ресурсів є дуже важливим для ефективної діяльності підприємства. Тому, що не ефективно використання ресурсів, власних та позикових коштів може призвести до збільшення витрат підприємства та зменшення прибутку, або взагалі отримання збитків.

Управління збутовою діяльністю передбачає аналіз ринку та аналіз послуг, які будуть надаватися підприємством. Основними напрямками аналізу є: дослідження аналогічних підприємств, які надають такі самі послуги та порівняння їх; для виявлення сильних та слабких сторін, які надають можливість доопрацювання та недопущення помилок, які є на інших підприємствах. Розробка таких цін та умов діяльності, які будуть доступними та приємними для клієнтів. Необхідно час від часу проводити аналіз розрахунків з клієнтами для усунення або не допущення заборгованостей, адже вони приводять до сповільнення тривалості обороту коштів, що може призвести до нестачі коштів та необхідності залучення додаткових, як результат може виникнути необхідність у залученні короткострокових кредитів банків, тому треба уникати подібних ситуацій.

Етапи процесу управління діловою активністю є взаємопов'язаними та взаємозалежними. Наприклад, від правильного проведення аналізу ринку може залежати наскільки дане підприємство буде вдало надавати послуги та чи будуть вони актуальними.

Щоб підвищити ефективність управління діловою активністю підприємства необхідно визначити основні елементи та завдання управління. Для досягнення цього розробляються методи управління для конкретного підприємства. Схематично методи управління діловою активністю організації представлений на рис. 1.2 [23, с. 152].

До функцій управління діловою активністю відносяться наступні:

- постановка мети та задач діяльності підприємства;
- плануванні діяльності підприємства;
- розробка планів та нормативів використання ресурсів організації;
- забезпечення відповідних умов для виконання цілей даної організації;
- стимулювання працівників та персоналу підприємства для досягнення поставлених цілей та завдань;
- планування та розподіл ресурсів підприємства;
- облік результатів по досягненню мети та аналіз і регулювання відхилень показників. [22, с. 167].

Рис. 1.2 Інструментарій управління діловою активністю [23, с. 624]

Головні вимоги, які висуваються до процесу управління діловою активністю підприємства відображаються у її принципах, серед яких: економічність, достовірність, точність, періодичність, комплексність, об'єктивність та систематичність.

Процес управління діловою активністю – це взаємозв'язок всіх складових ділової активності підприємства та їх взаємозалежність.

До основних елементів управління діловою активністю належать:

- розробка основних бізнес-процесів та нормативів для конкретного підприємства;
- збір необхідної інформації та проведення аналізу ділової активності;
- пошук позитивних та негативних сторін в цьому напрямку та виявлення можливих резервів в діяльності підприємства;
- розробка та прийняття управлінських рішень [18, с. 98].

Способи впливу на економічні процеси, що виникають в процесі управління діловою активністю – це методи управління. До таких відносяться наступні: соціально-психологічні, нормативно-правові, організаційно-розпорядчі та економічні методи.

Щодо часового аспекту, то тут мається на увазі процес взаємодії всіх елементів і поступовості результатів управління діловою активністю підприємства. Для ефективного управління та забезпечення стабільності в організації необхідно опрацьовувати всі фактори, які можуть нести вплив на діяльність конкретного підприємства. Фактори, які можуть впливати: політичні, соціальні, економічні, організаційні та нормативно-правові.

На фінансово-господарську діяльність організації впливають також економічні чинники, до яких відносяться наступні: наявна економічна ситуація в країні, ефективність діяльності підприємства (прибуток чи збиток), налагодженість співпраці з контрагентами.

До політичних факторів належать політична ситуація в країні і в світі.

Соціальні чинники охоплюють соціальні аспекти життя організації. Такі фактори характеризують задоволеність працівників соціальними гарантіями:

забезпеченість дитячими садами, виплатами і посібниками, наявністю об'єктів соціальної сфери, медичним забезпеченням тощо. Від задоволеності працівників соціальними гарантіями залежить якість і продуктивність продукції, що виготовляється, послуг, що надаються.

Організаційні фактори регулюють процеси організації: виробництво і працю, взаємини в колективі, а також співпрацю з постачальниками і покупцями.

Нормативно-правові чинники впливають на ефективність господарської діяльності організації. До таких факторів належать норми і нормативи, розроблені на підприємстві і визначені законом, бізнес-плани, технічна і технологічна документація.

Можна зробити висновок, що всі елементи управління діловою активністю взаємопов'язані і залежать один від одного.

Управління діловою активністю починається з постановки мети, тобто необхідно з'ясувати, що стоїть на першому місці: збільшення обсягів виробництва і підвищення ефективності використання ресурсів або відновлення ділової активності і вихід організації з кризи. Залежно від поставленої мети формуються управлінські завдання.

Далі в залежності від поставленої мети обирається система показників для проведення аналізу. Так само набір показників залежить від виду діяльності організації. Так, показники, які використовуються для аналізу виробничої організації, будуть дещо відрізнятися від показників, що застосовуються в аналізі організації торгівлі і від організації надає послуги. Вивчаються методики авторів в області аналізу ділової активності [12, с. 49].

Наступною складовою інструментарію управління ділової активності є збір, обробка і оцінка інформаційної бази. Від достовірності залученої інформації залежать кінцеві результати аналізу. Тобто, від достовірності та об'єктивності інформації залежить дієвість результатів аналізу.

У процесі управління діловою активністю менеджерам вищої ланки доводиться стикатися з низкою проблем, які можна поділити на два види:

- проблеми, пов'язані з управлінням діловою активністю (рис. 1.3);
- фактори, що впливають на ділову активність [33, с. 143].

Наведений перелік завдань для підвищення рівня ділової активності підприємства [45, с. 166]:

- раціональний розподіл трудових і матеріальних ресурсів;
- якісна взаємодія підрозділів підприємства та направленість на досягнення спільного результату;
- збір, аналіз, обробка та збереження інформації;
- ведення ефективної маркетингової та рекламної діяльності;
- контроль за інноваційною діяльністю;
- формування стратегії підприємства та вдале коригування діяльності залежно від зовнішніх чинників. [35, с. 26].

Для вирішення всіх цих завдань підприємство повинно намагатися користуватися більш сучасними та оновленими засобами обробки даних та комунікаційних зв'язків.

Рис. 1.3 Проблеми управління діловою активністю [23, с. 241]

При проведенні аналізу наведених завдань, можна виявити, що існують деякі проблеми в управлінні, пов'язані з ускладненням організаційної структури підприємства, наявності досить великої кількості конкурентних підприємств в даній галузі, погіршення ситуації в країні, а також і у світі, які не проходять без внесення коректив, необхідність створення додаткової системи підтримки та мотивації працівників, що допоможе додатково їх заохотити й швидше та якісніше досягати цілей даного підприємства, недостатній розвиток засобів комунікації на мікро- та макрорівні. [17, с. 100].

Для підвищення ефективності управління діловою активністю керівникам підприємства необхідно знати фінансовий та бухгалтерський облік, мати знання з економіки та знати технологію виробництва, а не лише мати організаційні здібності та авторитет перед колегами. Необхідно розумітися в типових документах для аналізу діяльності того, чи іншого показника, з якими працівники будуть мати безпосередній зв'язок в діяльності підприємства. Тобто, щоб налагодити діяльність, або в кризових ситуаціях її стабілізувати, власник повинен сам знатися на основних процесах, які відбуваються на підприємстві та мати змогу їх контролювати.

Керівник повинен розуміти, що для правильного зіставлення результатів по базовим та звітним показникам не достатньо орієнтуватися лише на відхилення даних показників в минулих періодах, необхідно також застосовувати і інші методи для покращення або планування показників на наступні роки, для того, щоб коригувати значення в даний період часу в залежності від конкретної ситуації. В цих самих документах, є дані про нормативи за різними показниками, які допоможуть коректно оцінити та порівняти з показниками даного підприємства.

Закордонні підприємці говорять про те, що методи при яких розрахунки проводять через нормативні показники є більш економічними та акцентують увагу саме на використанні цього методу. Для проведення даного аналізу та контролю результатів на підприємстві повинна бути сформована база нормативів за тими показниками, які використовуються в діяльності

конкретного підприємства. Розглядаючи собівартість послуг чи виручку від реалізації неможливо оцінити підрозділи підприємства окремо, тому що це є узагальнюючим показником діяльності. Виникає потреба оцінки через порівняння отриманих показників та норм цих показників і це дає можливість оцінити служби підприємства окремо. Наявність норм допомагає ставити нові завдання перед підрозділами і дивитись чи ефективно вони працюють та який результат показують. Крім того, завдяки нормам можливо знайти резерви та слабкі місця для більш ефективного їх використання.

Визначальними факторами, які характеризують рівень ефективності управління ресурсами підприємства є наступні [23, с. 68]:

1. Методика поетапної розробки управлінських рішень. Дана методика повинна бути створена та має визначати своєчасність даного рішення, чи повною мірою воно розв'язує проблему, чи виражено конкретно та має важливість та значущість для даного підприємства.

2. Наступним етапом є аналізування та аргументування застосування саме цього управлінського рішення в напрямі управління ресурсами. Всі ці фактори несуть вплив на кінцевий результат управління підприємством. Тому, всі управлінські рішення повинні бути логічні, послідовні та обґрунтовані для більш точного управління процесами на підприємстві.

3. Своєчасність застосування та вміння підлаштовувати методи управління також грають невід'ємну роль в управлінні ресурсами. Адже всі розуміють, що необхідно швидко та якісно реагувати в складних ситуаціях та підлаштовувати запропоновані методики під зовнішню ситуацію в країні.

4. Також необхідною частиною управління є вдала і термінова зміна напрямків руху підприємства, його стратегії, розробка додаткових програм реагування на зміни ситуації. Тому, можна сказати, що управління побудоване не тільки на розробку конкретних заходів та стратегій діяльності, а ще на вдалому реагуванні та підлаштуванні під будь-яку ситуацію, для цього необхідна комплексна взаємодія всіх підрозділів організації по усуненню недоліків та налагодження сприятливої ситуації в компанії.

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ПРАТ «ДИТЯЧИЙ СВІТ КИЇВ»

2.1. Аналіз динаміки основних показників господарської діяльності підприємства

Фінансово-господарський стан підприємства – це поняття є комплексним, а також є результатом взаємодії всіх елементів, які приймають участь у фінансових відносинах підприємства та визначаються сукупністю факторів та показників, як свідчать про наявність, раціональне розміщення та використання наявних ресурсів [17, с. 93]. Так як, основною метою діяльності будь-якого підприємства є отримання прибутку завдяки збільшення обсягу реалізації чи надання послуг, нарощування суми власного капіталу та стійкого положення на ринку. Основою для цього є аналіз та оцінка платоспроможності, рентабельності та оптимальна структура балансу підприємства [45, с. 169].

Головними завданням, які постають перед підприємством для аналізу його стану є наступні:

- дослідження ефективності використання майна та капіталу підприємства, забезпечення його власними обіговими коштами;
- об'єктивне оцінювання динаміки та стану ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості підприємства;
- аналіз ділової активності підприємства;
- становище конкретного підприємства на ринку цінних паперів;
- дослідження рентабельності підприємства; [40, с. 78].

Процедура аналізу фінансово-господарського стану використовується для пошуку слабких сторін, виявлення резервів підприємства та для прогнозування й покращення розвитку в майбутньому. Також, проведення аналізу допомагає усувати або скорочувати ризики підприємства в процесі його діяльності.

Динаміка основних показників господарської діяльності підприємства за 2018-2020 роки наведена в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

**Динаміка основних показників господарської діяльності підприємства
ПРАТ «Дитячий світ Київ» за 2018-2020 рр., тис. грн.**

Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Абсолютне відхилення		Відносне відхилення	
				2019 до 2018	2020 до 2019	2019 до 2018	2020 до 2019
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	27318	21595	13452	-5723	-8143	-20,95	-37,71
Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	15111	11307	6457	-3804	-4850	-25,17	-42,89
Валовий прибуток (збиток)	12207	10288	6995	-1919	-3293	-15,72	-32,01
Інші операційні доходи	28292	29726	22974	1434	-6752	5,07	-22,71
Адміністративні витрати	4132	3878	4128	-254	250	-6,15	6,45
Витрати на збут	25100	23775	22618	-1325	-1157	-5,28	-4,87
Інші операційні витрати	844	874	767	30	-107	3,55	-12,24
Фінансові результати від операційної діяльності: прибуток (збиток)	10423	11487	2456	1064	-9031	10,21	-78,62
Дохід від участі в капіталі	0	0	0	0	0	0,00	0,00
Інші фінансові доходи	4758	5577	4618	819	-959	17,21	-17,20
Інші доходи	0	0	0	0	0	0,00	0,00
Фінансові витрати	0	0	0	0	0	0,00	0,00
Втрати від участі в капіталі	0	0	0	0	0	0,00	0,00
Інші витрати	0	0	0	0	0	0,00	0,00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток (збиток)	15181	17064	7074	1883	-9990	12,40	-58,54
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2750	3097	1303	347	-1794	12,62	-57,93
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	0	0	0	0	0	0,00	0,00
Чистий фінансовий результат: прибуток(збиток)	12431	13967	5771	1536	-8196	12,36	-58,68

В 2018 році сумарний обсяг чистого доходу склав 27318 тис. грн. В 2019 році зменшення відбулось на 20,95% порівняно з попереднім роком. В 2020 році очікуваний сумарний обсяг чистого доходу знизився ще на 37,71%. Зменшення обсягу наданих товарів та послуг негативно впливає на фінансове становище підприємства та зменшує його частку ринку. У 2020 році обсяг чистого доходу становив - 13452 тис. грн.

У 2018 році собівартість від реалізації (товарів, робіт, послуг) складала 15111 тис. грн., в наступному році прослідковується зменшення порівню з попереднім роком на 25,17%, або на 3804 тис. грн. У 2020 обсяг собівартості реалізації (товарів, робіт, послуг) зменшується ще на 4850 тис. грн., темп зміни значення показника становить 42,89%, та в грошовому значенні складає - 6457 тис. грн.

В 2018 році сума валового прибутку становила 12207 тис. грн. В 2019 році сума валового прибутку склала 10288 тис. грн., а у 2020 році – 6995 тис. грн. Тобто зменшення обсягу валового прибутку відбулось спочатку на 15,72%, потім ще на 32%.

У 2018 році сума витрат на збут становила - 25100 тис. грн. Відбулося зменшення витрат на збут на 5,28% порівняно з попереднім роком. Витрати на збут вкрай необхідні для просування продукції, нарощування об'єму продажу, а оскільки підприємство нове і тільки починає свою діяльність, вкладення в маркетинг та збут є надзвичайно важливими. У 2020 році очікується подальше зменшення суми витрат на збут на 4,87% порівняно з попереднім роком. У 2020 році сума витрат на збут становила 22618 тис. грн.

У 2018 році сума адміністративних витрат становила – 4132 тис. грн. Зменшення статті витрат у 2019 році становило - 6,15% в порівнянні з попереднім роком. Після цього спостерігаємо зміну тенденції та збільшення суми управлінських витрат на 6,45%. Загалом у 2020 році сума управлінських витрат склала - 4128 тис. грн.

В 2018 році сума фінансового результату від операційної діяльності становила 10423 тис. грн. Позитивне значення показника свідчить про ефективну основну діяльність підприємства, яка здатна генерувати прибуток.

Негативне значення показника означає низьку ефективність операційного процесу. В 2019 році сума прибутку від операційної діяльності склала 11487 тис. грн., а в останньому — лише 2456 тис. грн., тобто прослідковується значне зменшення суми прибутку у 2020 році порівняно з аналізованими періодами.

Станом на 2018 рік обсяг доходів від участі в інших організаціях склав 0 тис. грн. В наступних роках значення залишилось незмінним. Очевидно, що підприємство не отримує прибутку від інвестування фінансових ресурсів у цінні папери, що свідчать про участь у статутному фонді інших підприємств.

Фінансова політика підприємства дозволила отримати йому в 2018 році 4758 тис. грн. Приріст відсотків, які підприємство отримало в 2019 році, становить 17,21% в порівнянні з роком раніше. Фінансова політика підприємства націлена на отримання процентних доходів від інвестування в боргові цінні папери та надання фінансових ресурсів в користування іншим учасникам фінансового ринку. У 2020 р. передбачається зменшення обсягу відсотків до отримання - на 17,2% в порівнянні з роком раніше, тобто підприємство не припиняє діяльність, яка дозволяє йому отримувати відсоткові доходи.

В 2018 році сума фінансового результату до оподаткування становила 15181 тис. грн. Позитивне значення показника свідчить про ефективну діяльність підприємства. Негативне або низьке значення показника вказує на необхідність шукати шляхи зниження витрат і підвищення доходів підприємства. В 2019 році сума прибутку до оподаткування зросла до 17064 тис. грн., а в останньому році знизилася на 58,54% та склала - 7074 тис. грн.

Значення показника витрат з податку на прибуток коливається протягом аналізованого періоду. Що пов'язано в першу чергу з коливанням отриманого доходу (виручки) та фінансових доходів. Значення цього показника за 2020 рік становить - 1303 тис. грн.

Як результат розглянутих факторів, підприємство сформувало чистий фінансовий результат в 2018 році, який склав -12431 тис. грн.

Сума чистого прибутку в 2019 році, становила 13967 тис. грн. У 2020 році значення цього показника продовжує зменшуватись і на кінець року складає лише 5771 тис. грн. Це негативне явище, яке свідчить про те, що підприємство діє неефективно і не вміє правильно генерувати прибуток для своїх інвесторів.

Аналіз ліквідності підприємства ґрунтується на співставленні відображених в балансі поточних платіжних зобов'язань підприємства та поточних активів. Обчислення двох різних показників ліквідності обумовлено потребою зробити висновок про стійкий фінансовий стан контрагентами, виходячи із стосунків з підприємством.

Фінансовий стан ПрАТ «Дитячий світ Київ» та зміну показників платоспроможності і фінансової стійкості представлено в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

**Динаміка основних фінансових показників
ПрАТ «Дитячий світ Київ» за 2018-2020 рр.**

Показник	Середнє значення по галузі	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Абсолютне відхилення	
					2019 до 2018	2020 до 2019
Показники платоспроможності						
Абсолютна ліквідність	≥0,1-0,7	2,81	2,16	3,39	-0,65	1,22
Поточна ліквідність	≥1-2	5,31	2,29	3,71	-3,02	1,42
Показники фінансової стійкості						
Коефіцієнт автономії	>0,5	0,87	0,77	0,85	-0,10	0,08
Коефіцієнт забезпечення ВОК	≥0,1	0,84	0,65	0,77	-0,19	0,12
Співвідношення позикових і власних коштів (фінансовий леверидж)	>0,5	0,15	0,30	0,18	0,15	-0,12

Показник абсолютної ліквідності характеризує платоспроможність підприємства на дату складання балансу і показує, яку частину короткострокових зобов'язань воно має можливість погасити негайно. Оптимальною вважається ситуація, коли показник абсолютної ліквідності знаходиться на рівні 0,2-0,35. У ПрАТ «Дитячий світ Київ» коефіцієнти абсолютної ліквідності становили у 2018 році – 2,81, у 2019 р. зменшилися до – 2,16, у 2020 р. тенденція змінилася і показник зріс до - 3,39, це в свою чергу означає, що грошові кошти на підприємстві розподіляються раціонально, та їх вистачає для погашення поточних зобов'язань підприємства.

Відношення короткострокових активів до короткострокових зобов'язань є одним із тестів, на основі якого можна перевірити рівень дотримання золотого правила фінансування. Він характеризує платоспроможність підприємства в середньостроковому періоді. Нормальною вважається ситуація, коли значення цього показника знаходиться в межах 150-250%. У ПрАТ «Дитячий світ Київ» показник покриття (поточної ліквідність) у 2018 р. – 5,31 або 531%, 2019 р. – 2,26 або 226%; у 2020 році – 3,71 або 371%. Прослідковується спадна динаміка, але ці показники на підприємстві все одно є дуже хорошими.

За підсумками аналізу даних таблиці 2.2 можна зробити висновок, що у підприємства немає проблем з платоспроможністю і фінансовою стійкістю.

Характеристика стану основних засобів наведена в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Динаміка показників стану та ефективності використання основних засобів ПрАТ «Дитячий світ Київ» за 2018-2020 рр.

Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Абсолютне відхилення		Відносне відхилення, %	
				2019 до 2018	2020 до 2019	2019 до 2018	2020 до 2019
Коефіцієнт зносу	0,60	0,55	0,56	-0,05	0,01	-8,31	1,82
Коефіцієнт придатності	0,40	0,45	0,44	0,05	-0,01	12,56	-2,22
Фондовіддача	1,45	1,03	0,57	-0,42	-0,46	-29,25	-44,66

На основі проведених розрахунків доцільно зауважити, що більшість основних засобів на підприємстві в досить поганому технічному стані, адже коефіцієнт зносу станом на 2020 рік складає - 56%. Коефіцієнт придатності показує, що станом на 2020 рік 44% основних засобів були придатними для експлуатації в процесі господарської діяльності. Отже, основні засоби потребують технічного оновлення та переоснащення.

Фондовіддача показує обсяг продукції в розрахунку на 1 грн. вартості основних засобів. У 2019 році на ПрАТ «Дитячий світ Київ» спостерігається зменшення цього показника з 1,45 до 1,03, у 2020 році також відбувається зменшення, вже на 0,46 та за 2020 рік він становить 0,57, що свідчить про значне погіршення ефективності використання основних засобів.

Останнім кроком аналізу фінансового-господарської діяльності підприємства є аналіз динаміки показників рентабельності, який наведений в табл. 2.4.

Таблиця 2.4

**Динаміка показників рентабельності ПрАТ «Дитячий світ Київ»
за 2018-2020 рр., %**

Показник	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Абсолютне відхилення		Відносне відхилення	
				2019 до 2018	2020 до 2019	2019 до 2018	2020 до 2019
Рентабельність продажу	55,57	79,02	52,59	23,45	-26,43	42,20	-33,45
Рентабельність активів	14,78	19,23	10,23	4,45	-9,00	30,11	-46,80
Рентабельність необоротних активів	57,83	58,68	24,35	0,85	-34,33	1,48	-58,51
Рентабельність оборотних активів	14,28	30,98	12,61	16,70	-18,37	116,97	-59,29
Рентабельність власного капіталу	13,17	26,35	9,83	13,18	-16,53	100,04	-62,71
Рентабельність позикового капіталу	87,57	87,92	53,75	0,35	-34,17	0,40	-38,86
Рентабельність короткострокового позикового капіталу	87,57	87,92	53,75	0,35	-34,17	0,40	-38,86
Економічна рентабельність	13,98	24,77	10,18	10,79	-14,59	77,14	-58,89

Показник, що характеризує доходність операційної діяльності підприємства є рентабельність продажу. Цей коефіцієнт склав 55,57% у 2018 р. В 2019 р. спостерігаємо тенденцію збільшення, а саме до 79,02%. В 2020 р. тенденція змінюється і підприємство досягає позначки у 52,59% прибутковості продажу, тобто після покриття собівартості продукції, компанія отримує 52 копійок з кожної гривні проданої продукції.

Рентабельність активів в 2018 році склала 14,78%, тобто на кожен гривню активів підприємство отримало 15 копійок чистого прибутку. В 2019 році на кожен вкладену в активи гривню було отримано 19 копійок чистого прибутку. В 2020 році значення показника рентабельності активів значно зменшилось і дорівнювало лише 10,23%.

Рентабельність необоротних активів складала 57,83% у 2018 р. У 2019 р. показник зріс на 0,85%. У 2020 р. рентабельність значно зменшилась до 24,35%. Це значить, що на кожен гривню необоротних активів припадає лише 24 копійки чистого прибутку.

Рентабельність оборотних активів відповідає значенню у 14,28% в 2018 р. У 2019 р. показник зріс до 30,98%, а в 2020 р. значення зменшилося до 12,61%, що є негативною тенденцією в діяльності підприємства та означає зменшення кількості прибутку від вкладення коштів у оборотні активи підприємства.

Щодо показника рентабельності власного капіталу, то в 2018 році кожна вкладена власниками гривня коштів принесла їм лише 13 копійок чистого прибутку. Це низький показник, який свідчить про незадовільну ефективність роботи підприємства. В 2019 році кожна вкладена власниками гривня коштів принесла їм 26 копійок чистого прибутку. В 2020 році кожна вкладена власниками гривня коштів принесла їм лише 10 копійок чистого прибутку. Такий стан справ веде до погіршення ефективності діяльності підприємства.

Оскільки підприємство не залучало довгострокових позикових коштів, то рентабельність позикового капіталу відповідає значенню рентабельності

короткострокових залучених ресурсів. Так у 2018 р. значення відповідало 87,57%, у 2019 р. – збільшився на 0,35%, тобто кожна гривня залучених коштів приносила 88 копійок чистого прибутку. У 2020 р. прибутковість позикового капіталу знизилася на 38,86% і склала 53,75%.

З приводу економічної рентабельності, то її значення протягом аналізованого періоду коливались, спочатку збільшувались на 77,14% в 2019 році, а потім зменшувались на 58,89% та значення цього показника у 2020 році склало - 10,18%.

Отже, можна побачити, що у 2020 році стався спад діяльності підприємства, але рентабельність різних аспектів діяльності знаходиться на задовільному рівні. Загалом підприємство за 3 роки отримувало прибутки, не зазнавало збитків, а значить менеджмент уміє розпоряджатися наявними ресурсами та приймати стратегічно обґрунтовані рішення у веденні управління компанії, але треба покращити методи управління для отримання більшої кількості прибутку в наступному періоді.

Отже, що стосується фінансово-господарської діяльності підприємства ПрАТ «Дитячий світ Київ», то бачимо, що рентабельність продажів підприємства зростає в порівнянні з 2018 роком, але щодо всіх інших показників, то можна прослідкувати зменшення значень у 2020 році.

Показники платоспроможності підприємства вказують на те, що воно зможе вчасно погасити борги у випадку, якщо термін платежів настане незабаром. Значення коефіцієнта покриття є позитивним, що вказує на хорошу платоспроможність в середньостроковому періоді. Показники фінансової стійкості є, загалом, непоганими, однак, як коефіцієнт автономії, так і коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами знизилися у 2020 році у порівнянні з 2018 роком. Основні засоби на підприємстві використовуються ефективно, але вони потребують оновлення.

2.2. Діагностика ділової активності підприємства

Результат діяльності підприємства залежить від доцільності і правильності вкладення фінансових ресурсів в активи. У процесі функціонування підприємства величина активів і їх структура перетерплюють постійні зміни. Для оцінки активів аналізується рух господарських засобів, що знаходяться в розпорядженні підприємства, і їх джерел. Зміни в структурі коштів підприємства та їх джерел можна визначити за допомогою аналізу майнового стану підприємства. [22, с. 98].

Для аналізу майнового стану підприємства та основних результатів господарської діяльності були використані дані «Балансу» та «Звіту про фінансові результати» (Додатки А та Б) за 2018-2020 роки, при чому значення показників.

Результати розрахунків основних показників майнового стану підприємства ПрАТ «Дитячий світ Київ» наведено у табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Показники майнового стану ПрАТ «Дитячий світ Київ» за 2018-2020 рр.

Показник	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення		Відносне відхилення	
				2019 до 2018	2020 до 2019	2019 до 2018	2020 до 2019
Частка основних засобів в активах	16,91	34,47	34,08	17,56	-0,40	103,85	-1,15
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,60	0,55	0,56	-0,06	0,01	-9,22	2,25
Коефіцієнт оновлення основних засобів	-0,05	0,23	0,00	0,28	-0,23	-529,49	-101,47
Частка довгострокових фінансових інвестицій в активах	2,84	0,01	0,00	-2,83	-0,01	-99,74	-100,00
Коефіцієнт мобільності активів	4,05	1,89	1,93	-2,16	0,04	-53,23	1,91

Проаналізувавши отриманні значення показників в таблиці 2.5, можна зробити наступні висновки:

- частка основних засобів в активах займає 34%, свідчить про значну частку основних засобів, але так як, дане підприємство здає площу в оренду, то це є характерним для цього підприємства;
- коефіцієнт зносу основних засобів вказує на рівень фізичного та морального зносу основних засобів. Позитивним є зменшення значення показника, що свідчить про інтенсифікацію процесів оновлення необоротних виробничих активів, що підвищує конкурентоспроможність підприємства;
- коефіцієнт оновлення основних засобів вказує на рівень фізичного та морального оновлення основних засобів підприємства. Спостерігаємо негативну тенденцію зменшення показника до 0, тому можна сказати що основні засоби на підприємстві терміново потребують заміни;
- частка довгострокових фінансових інвестицій вказує на важливість для підприємства інвестицій у фінансові активи – акції, облигації тощо, але довгострокові фінансові інвестиції поки не є головною ціллю діяльності даного підприємства;
- коефіцієнт мобільності активів вказує на співвідношення оборотних та необоротних активів підприємства, для нашого підприємства є характерною значна частка необоротних активів, що чітко відслідковується впродовж трьох років.

Для здійснення господарської діяльності кожне підприємство повинно мати певне майно, яке належить йому на правах власності чи володіння. Усе майно, яке належить підприємству і відображене в його балансі, становить його активи. Для більш детального аналізу майнового стану підприємства, слід відслідкувати зміни саме в активі балансу підприємства. [11, с. 87]

В процесі функціонування підприємства величина активів і їх структура постійно змінюються. Якісні зміни в структурі майна підприємства та джерел цього майна можна охарактеризувати за допомогою вертикального і горизонтального аналізу звітності з використанням комплексу відповідних показників.

Вертикальний аналіз показує структуру майна підприємства та джерел цього майна. Горизонтальний аналіз звітності потребує побудови однієї чи кількох аналітичних таблиць, в яких абсолютні показники доповнюються відносними показниками динаміки – темпами або коефіцієнтами зростання.

Результати проведених розрахунків абсолютних і відносних змін, які відбулися в загальному обсязі і складі активів підприємства за 2018-2020 роки, представлено в табл. 2.6.

Таблиця 2.6

**Динаміка обсягу та складу активів підприємства
ПРАТ «Дитячий світ Київ» за 2018-2020 рр., тис. грн.**

Показник	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення		Відносне відхилення	
				2019 до 2018	2020 до 2019	2019 до 2018	2020 до 2019
				I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:	59	50	35	-9	-15	-15,25	-30,00
- первісна вартість	260	254	251	-6	-3	-2,31	-1,18
- накопичена амортизація	201	204	216	3	12	1,49	5,88
Незавершені капітальні інвестиції	3080	5	0	-3075	-5	-99,84	-100,00
Основні засоби:	18358	23747	23668	5389	-79	29,36	-0,33
- первісна вартість	46114	52351	53629	6237	1278	13,53	2,44
- знос	27756	28604	29961	848	1357	3,06	4,74
Усього	21497	23802	23703	2305	-99	10,72	-0,42
II. Оборотні активи							
Запаси	11749	8638	5940	-3111	-2698	-26,48	-31,23
Виробничі запаси	825	708	550	-117	-158	-14,18	-22,32
Товари	10924	7930	5390	-2994	-2540	-27,41	-32,03
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	247	328	678	81	350	32,79	106,71
Інша поточна дебіторська заборгованість	34829	1292	2124	-33537	832	-96,29	64,40
Грошові кошти та їх еквіваленти:	39896	34376	36351	-5520	1975	-13,84	5,75
Готівка	22	18	30	-4	12	-18,18	66,67
Рахунки в банках	37874	34358	36321	-3516	1963	-9,28	5,71
Інші оборотні активи	337	449	646	112	197	33,23	43,88
Усього	87058	45083	45754	-41975	671	-48,21	1,49
Баланс	108555	68885	69457	-39670	572	-36,54	0,83

Впродовж трьох років значення показника вартості нематеріальних активів постійно зменшується. Так, в 2018 р. спостерігаємо зменшення обсягу нематеріальних активів на 9 тис. грн. по відношенню до попереднього року, а в 2020 р. зменшення відбувається на 15 тис. грн. або у відсотковому співвідношенні на 30% відносно попереднього року, тобто у 2018 році цей показник складав 59 тис. грн., а у 2020 році знизився до 35 тис. грн.

Станом на 2018 рік вартість незавершених капітальних інвестицій складала 3080 тис. грн. Впродовж наступних періодів чекаємо, що даний показник зменшиться до 0, і це відбувається тільки у 2020 році.

Станом на 2018 рік загальна вартість залишкової вартості основних засобів становила 18358 тис. грн. У 2019 р. темп зміни основних засобів становив 29,36%, збільшився на 5389 тис. грн. Це свідчить про підвищення виробничого та збутового потенціалу підприємства. У 2020 році відбувається не значна зміна тенденції, та залишкова вартість основних засобів зменшується на 0,33% або ж на 79 тис. грн. і складає - 23668 тис. грн.

За 2018 рік загальна вартість необоротних активів становила - 11749 тис. грн. В наступному році спостерігається приріст необоротних активів на 10,72% або ж в грошовому еквіваленті – на 2305 тис. грн. Цей факт свідчить про поліпшення майнового стану підприємства. У 2020 році очікувана вартість необоротних активів зменшилася на 0,42%, що відповідає 99 тис. грн. в грошовому вимірі.

Щодо оборотних активів, то спостерігається наступна тенденція: за 2018 рік сума запасів становила - 11749 тис. грн. В 2019 році відбулось зменшення запасів на 26,48% в порівнянні з роком раніше. Загалом зменшення обсягу цього елементу активів негативно впливає на безперервність виробничого і збутового процесу. Але вигодою є уникнення їх надмірного накопичення, яке веде до залучення додаткових позикових коштів. Наступного року тенденція не змінилась і сума запасів зменшилася ще на 2698 тис. грн., що відповідає 31,23% в порівнянні з попереднім роком. Загалом у 2020 році сума виробничих запасів становить - 5940 тис. грн.

На початок досліджуваного періоду, в 2018 році сума дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги становила 247 тис. грн. Значення показника демонструє збільшення на 26,48% в 2019 році. У 2020 році тенденція не змінюється та відбувається збільшення суми дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги на 106,71%, що дорівнює 350 тис. грн. За 2020 рік сума дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги становила - 678 тис. грн.

Підприємство не здійснює короткострокових вкладень у фінансові інструменти.

Сума грошових коштів на розрахунковому рахунку коливається, але все таки прослідковується зменшення цього показника протягом аналізованого періоду, що є негативною тенденцією в діяльності підприємства.

За 2018 рік загальна вартість оборотних активів становила - 87058 тис. грн. У 2019 році спостерігається значне зменшення оборотних активів на 48,21%, або на 41975 тис. грн. відповідно. У 2020 році тенденція повністю змінюється і виникає приріст, який складає 671 тис. грн. або ж 1,49% і цей показник становить 45754 тис. грн.

У 2018 році загальна вартість активів складала 108555 тис. грн. У 2019 році спостерігається зменшення активів на 36,54%. Цей факт свідчить про негативний відбиток на діяльності підприємства та погане вміння власників генерувати прибуток, адже сума активів, що приймає участь у виробничому, інвестиційному та фінансовому процесі зменшується. У наступному році тенденція змінюється і відбувається незначне збільшення показника на 0,83% або ж на - 572 тис. грн. порівняно з попереднім.

Не менш важливим аспектом дослідження фінансового стану підприємства є аналіз структури активів балансу товариства. Мета структурного аналізу – вивчення структури і динаміки засобів підприємства і джерел їх формування, щоб ознайомити з фінансовим станом загалом.

Розрахунок питомої ваги кожної статті в загальній сумі активів представлено в табл. 2.7.

Таблиця 2.7

**Динаміка структури активів підприємства
ПрАТ «Дитячий світ Київ» за 2018-2020 рр, %**

Показник	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення	
				2019 до 2018	2020 до 2019
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи:	0,05	0,07	0,05	0,02	-0,02
- первісна вартість	0,24	0,37	0,36	0,13	-0,01
- накопичена амортизація	0,19	0,30	0,31	0,11	0,01
Незавершені капітальні інвестиції	2,84	0,01	0,00	-2,83	-0,01
Основні засоби:	16,91	34,47	34,08	17,56	-0,40
- первісна вартість	42,48	76,00	77,21	33,52	1,21
- знос	25,57	41,52	43,14	15,96	1,61
Усього	19,80	34,55	34,13	14,75	-0,43
II. Оборотні активи					
Запаси	10,82	12,54	8,55	1,72	-3,99
Виробничі запаси	0,76	1,03	0,79	0,27	-0,24
Товари	10,06	11,51	7,76	1,45	-3,75
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	0,23	0,48	0,98	0,25	0,50
Інша поточна дебіторська заборгованість	32,08	1,88	3,06	-30,21	1,18
Грошові кошти та їх еквіваленти:	36,75	49,90	52,34	13,15	2,43
Готівка	0,02	0,03	0,04	0,01	0,02
Рахунки в банках	34,89	49,88	52,29	14,99	2,42
Інші оборотні активи	0,31	0,65	0,93	0,34	0,28
Усього	80,20	65,45	65,87	-14,75	0,43
Баланс	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

В 2018 році активи підприємства склалися на 80,2 % із оборотних активів і на 19,8% з необоротних активів. Найбільш важливими елементами оборотних активів була інша поточна дебіторська заборгованість (32,08% від загальної суми активів), грошові кошти та їх еквіваленти та рахунки в банках, що склали 36,75% та 34,89% відповідно від загальної суми активів. Необоротні активи були представлені лише основними засобами, що склали 16,91% від загальної суми активів.

Щодо 2019 року, то активи склалися з 34,55% необоротних активів і 65,45% з оборотних активів. Найбільш важливими елементами оборотних активів були грошові кошти та їх еквіваленти та рахунки в банках, що склали 49,9% та 49,88% відповідно від загальної суми активів, що вище на 13% та 15% відповідно в порівнянні з минулим періодом. Головними необоротними активами протягом року були основні засоби (34,47 від загальної суми активів).

Станом на 2020 рік активи підприємства складаються з оборотних активів на 65,87%. Решта 34,13% припадає на необоротні активи. Найбільш вагомими елементами оборотних активів залишалися грошові кошти та їх еквіваленти та рахунки в банках, які також збільшувались і у 2020 році. Головними необоротними активами протягом року були основні засоби (34,08% від загальної суми), значення яких залишилось на рівні минулого року.

Отже, виходячи з специфіки роботи підприємства, бачимо, що впродовж досліджуваного періоду активи є переважно оборотними ресурсами. Найвагомішими статтями являються грошові кошти та рахунки в банках, що є необхідними умовами для ефективної діяльності підприємств.

У пасиві балансу відображаються джерела формування наявних у підприємства засобів. Фінансовий стан організації багато в чому залежить від того, які кошти воно має в своєму розпорядженні і куди вони вкладені.

Аналіз пасивної частини балансу (табл. 2.8) показує, яка величина засобів (капіталу), вкладених у бізнес, і ступінь участі різних його частин у створенні майна компанії.

Таблиця 2.8

**Динаміка обсягу та складу капіталу підприємства
ПрАТ «Дитячий світ Київ» за 2018-2020 рр, тис. грн.**

Показник	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення		Відносне відхилення	
				2019 до 2018	2020 до 2019	2019 до 2018	2020 до 2019
I. Власний капітал							
Зареєстрований (пайовий) капітал	2707	2 707	2 707	0	0	0,00	0,00
Додатковий капітал	8991	8991	8991	0	0	0,00	0,00
Резервний капітал	677	677	677	0	0	0,00	0,00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	81985	40624	46346	-41 361	5 722	-50,45	14,09
Усього	94360	52999	58721	-41 361	5 722	-43,83	10,80
III. Поточні зобов'язання і забезпечення							
Поточна кредиторська заборгованість за:							
товари, роботи, послуги	10683	7593	4956	-3090	-2637	-28,92	-34,73
розрахунками з бюджетом	758	931	834	173	-97	22,82	-10,42
у т.ч. з податку на прибуток	107	140	0	33	-140	30,84	-100,00
розрахунками зі страхування	37	36	31	-1	-5	-2,70	-13,89
розрахунками з оплати праці	125	118	135	-7	17	-5,60	14,41
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	570	4689	674	4119	-4015	722,63	-85,63
Поточні забезпечення	20	24	0	4	-24	20,00	-100,00
Інші поточні зобов'язання	2002	2495	4106	493	1611	24,63	64,57
Усього	14195	15886	10736	1691	-5150	11,91	-32,42
Баланс	108555	68885	69457	-39670	572	-36,54	0,83

Протягом всього аналізованого періоду сума зареєстрованого капіталу, додаткового та резервного капіталу не змінювалася та становила 2707 тис. грн., 8991 тис. грн. та 677 тис. грн. відповідно, що свідчить про те, що капітал не спустошувався і не поповнювався протягом цього часу.

В 2018 році сума нерозподіленого прибутку становила 81985 тис. грн. В 2019 році показник зменшується на 50,45% порівняно з попереднім роком.

Позитивне значення показника є хорошим явищем, яке свідчить, що зростання власного капіталу суб'єкта господарювання відбувається за рахунок ефективної роботи менеджменту. Тож можемо стверджувати, що менеджмент здатний виконувати поставлені перед ним завдання і досягати цілей зростання добробуту інвесторів. У 2020 році сума нерозподіленого прибутку також зменшувалася на 14,09% та склала - 46346 тис. грн.

За 2018 рік сума власного капіталу підприємства склала – 94360 тис. грн., за 2019 рік - 52999 тис. грн. В 2020 році цей показник збільшився на 10,8% порівняно з попереднім, що відповідає 5722 тис. грн. Це негативна динаміка, яка свідчить про погіршення рівня добробуту інвесторів і власників підприємства. Після цього сума власного капіталу зросла на 10,8% порівняно з попереднім роком, що є однозначно позитивною тенденцією. На кінець аналізованого періоду сума власного капіталу становила – 58721 тис. грн.

У підприємства не було довгострокових фінансових зобов'язань і забезпечень впродовж всього періоду та воно не залучало короткострокові кредити банків.

В 2018 році сума кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги (тобто товарні кредити від інших підприємств, які не оформлені векселем) становила 10683 тис. грн. В 2019 році сума зменшилась на 2637 тис. грн., тобто на 28,92% порівняно з попереднім роком. У 2020 році тенденція не змінюється та знаходиться в розмірі 34,73%. У 2020 році сума кредиторської заборгованості, в тому числі і товарних кредитів від інших підприємств, становить 4956 тис. грн.

Позитивну тенденцію спостерігаємо за статтею розрахунків з податку на прибуток. В 2019 р. заборгованість збільшилась на 33 тис. грн., але в 2020 р. дана сума була повністю виплачена. Щодо розрахунків з бюджетом на розрахунків з оплати праці, то вони навпаки показують негативну тенденцію до збільшення суми заборгованості з цих статей.

В 2018 році сума поточної кредиторської заборгованості за одержаними авансами становила 570 тис. грн. Значення показника збільшується в 2019 році на 722,63%. У 2020 року сума поточної кредиторської заборгованості за одержаними авансами зменшилася і становить - 674 тис. грн.

Поточні зобов'язання у 2018 році становили 20 тис. грн., у 2019 році вони зросли до 24 тис. грн., а у 2020 році зменшилися до 0 тис. грн.

Сума інших поточних зобов'язань постійно зростає, що негативно впливає на поточну ліквідність підприємства. В 2019 році спостерігаємо збільшення на 493 тис. грн., що дорівнює 24,63%, у 2020 р. збільшується ще на 64,57%, тобто на 1611 тис. грн.

Підприємство не формує резервів майбутніх витрат і платежів. Сума доходів майбутніх періодів залишається на стабільному рівні. Підприємство не розпоряджається доходами майбутніх періодів впродовж досліджуваного періоду.

У 2018 році загальна вартість пасивів становила 108555 тис. грн. У 2019 році спостерігається зменшення загальної вартості пасивів на 36,54%. Цей факт свідчить про зменшення загальної суми фінансових ресурсів підприємства, що використовується для здійснення своєї діяльності. Тенденція змінюється та відбувається збільшення показника на 0,83% та становить - 69457 тис. грн. за 2020 рік.

Для отримання повної інформації, що необхідна для об'єктивної оцінки стану капіталу та фінансового стану підприємства, розглянемо структуру пасиву підприємства. Адже структура та склад капіталу є важливим фактором при розрахунку показників ефективності діяльності підприємства в розрізі 2018-2020 років.

В табл. 2.9 наведено розраховані показники питомої ваги кожної статті пасиву в загальній сумі балансу та динаміка значень за досліджуваний період.

Таблиця 2.9

**Динаміка структури капіталу підприємства
ПрАТ «Дитячий світ Київ» за 2018-2020 рр, %**

Показник	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення	
				2019 до 2018	2020 до 2019
I. Власний капітал					
Зареєстрований (пайовий) капітал	2,49	3,93	3,90	1,44	-0,03
Додатковий капітал	8,28	13,05	12,94	4,77	-0,11
Резервний капітал	0,62	0,98	0,97	0,36	-0,01
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	75,52	58,97	66,73	-16,55	7,75
Усього	86,92	76,94	84,54	-9,99	7,60
III. Поточні зобов'язання і забезпечення					
Поточна кредиторська заборгованість за:					
товари, роботи, послуги	9,84	11,02	7,14	1,18	-3,89
розрахунками з бюджетом	0,70	1,35	1,20	0,65	-0,15
у т.ч. з податку на прибуток	0,10	0,20	0,00	0,10	-0,20
розрахунками зі страхування	0,03	0,05	0,04	0,02	-0,01
розрахунками з оплати праці	0,12	0,17	0,19	0,06	0,02
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	0,53	6,81	0,97	6,28	-5,84
Поточні забезпечення	0,02	0,03	0,00	0,02	-0,03
Інші поточні зобов'язання	1,84	3,62	5,91	1,78	2,29
Усього	13,08	23,06	15,46	9,99	-7,60
Баланс	100,00	100,00	100,00	0,00	0,00

Щодо структури пасивів, то вона мала наступний вигляд: в 2018 році пасиви склалися на 86,92% з власного капіталу, і на 13,08% з поточних зобов'язань, що свідчить про те, що підприємство старається не залучати позикові кошти до своєї діяльності. Довгострокові зобов'язання взагалі були відсутні в структурі пасивів протягом всього періоду дослідження.

Частка власного капіталу була високою, що є гарною новиною для потенційних інвесторів. Основу власного капіталу становив нерозподілений капітал (75,52% від загальної суми пасивів).

Оснoву зoбoв'язaнь пiдпpиeмствa стaнoвилa пoтoчнa кpедитopськa зaбoргoвaнiсть зa тoвaри, рoбoти тa пoслyги (9,84% вiд зaгaльнoї сyми пaсивiв), iншi кoрoткoстрoкoвi зoбoв'язaння (1,84% вiд зaгaльнoї сyми пaсивiв).

В 2019 рoцi пaсиви склaдaлися нa 76,94% з влaснoгo кaпiтaлу i нa 23,06% з кoрoткoстрoкoвих зoбoв'язaнь. Чaсткa влaснoгo кaпiтaлу змeншилaсь нa 10%, щo є нeгaтивнoю тeндeнцiєю. Oснoвними джeрeлaми влaснoгo кaпiтaлу бyли нeрoзпoдiлений пpибyтoк (58,97% вiд зaгaльнoї сyми пaсивiв) тa дoдaткoвий кaпiтaл (12,22% вiд зaгaльнoї сyми пaсивiв). Oснoвними джeрeлaми зoбoв'язaнь бyли кpедитopськa зaбoргoвaнiсть зa тoвaри, рoбoти тa пoслyги (11,02% вiд зaгaльнoї сyми пaсивiв), тa пoтoчнa кpедитopськa зaбoргoвaнiсть зa oдepжaними aвaнcaми (6,81% вiд зaгaльнoї вaртoстi пaсивiв).

В 2020 рoцi пaсиви склaдaлися нa 85,54% з влaснoгo кaпiтaлу i нa 15,46% з кoрoткoстрoкoвих зoбoв'язaнь. Чaсткa влaснoгo кaпiтaлу змiнилa тeндeнцiю тa пiдвищилaсь нa 7,6%. Влaсний кaпiтaл фoрмyвaли нeрoзпoдiлений пpибyтoк (66,73% вiд зaгaльнoї сyми пaсивiв) тa дoдaткoвий кaпiтaл (12,94% вiд зaгaльнoї сyми пaсивiв). Oснoвнi зoбoв'язaння стaнoвили кpедитopськa зaбoргoвaнiсть зa тoвaри, рoбoти тa пoслyги (7,14% вiд зaгaльнoї сyми пaсивiв), iншi кoрoткoстрoкoвi зoбoв'язaння (5,91% вiд зaгaльнoї сyми пaсивiв).

Oтжe, вихoдячи з дaних aнaлiзy aктивy тa пaсивy бaлaнcy пiдпpиeмствa, бaчимо, щo тoвaриствo є дoсить yспiшним i з кoжним рoкoм нaрoщyє пoтyжнoстi для вeдeння свoєї гoспoдaрськoї дiяльнoстi. Нaйвaжливiшим aктивoм пiдпpиeмствa тoргiвлi є гpoшoвi кoштo тa iх eквiвaлeнти. У 2020 рoцi цeй пoкaзник стaттi aктивy склaдe 52,34%, щo тaкoж свiдчaє пpо aктивнy дiяльнiсть тa рoзвитoк збyтoвoї мeрeжi. Щo ж дo стpyктypи пaсивiв, тo oснoвнy чaсткy склaдaє влaсний кaпiтaл пiдпpиeмствa, зoкpeмa нeрoзпoдiлений пpибyтoк зaймaє нaйбiльшy питoмy вaгy дaнoгo рoздiлy, пoтoчнi зoбoв'язaння i зaбeзпeчeння стaнoвлять 13-15% зaгaльнoї

суми пасиви - ці два явища є взаємопов'язаними. Оскільки підприємство має високий відсоток власного капіталу, то з погляду інвесторів воно є фінансово надійним тому, товариство користується лише короткостроковими позиками.

Динаміка показників ділової активності наведена в табл. 2.10

Таблиця 2.10

**Динаміка показників ділової активності ПрАТ «Дитячий світ Київ»
за 2018-2020 рр.**

Показник	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення		Відносне відхилення	
				2019 до 2018	2020 до 2019	2019 до 2018	2020 до 2019
Коефіцієнт оборотності активів, рази	0,27	0,24	0,19	-0,02	-0,05	-8,50	-20,10
Коефіцієнт оборотності оборотних активів, рази	0,34	0,33	0,30	-0,01	-0,03	-3,15	-9,38
Коефіцієнт оборотності запасів, рази	1,21	1,11	0,89	-0,10	-0,22	-8,61	-20,14
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, рази	0,79	1,18	6,08	0,39	4,91	48,89	416,93
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості, рази	2,11	1,67	1,34	-0,44	-0,34	-20,66	-20,23
Період обороту активів, дні	1372	1500	1877	128	377	9,29	25,16
Період обороту оборотних активів, дні	1082	1117	1232	35	116	3,26	10,35
Період обороту запасів, дні	301	329	412	28	83	9,42	25,22
Період обороту дебіторської заборгованості, дні	462	310	60	-152	-250	-32,84	-80,66
Період обороту кредиторської заборгованості, дні	173	218	273	45	55	26,04	25,36
Тривалість операційного циклу, дні	762	639	472	-123	-167	-16,17	-26,15
Тривалість фінансового циклу, дні	590	421	199	-168	-222	-28,55	-52,80

В 2018 році значення показника оборотності активів становило 0,27. В наступних роках відбувається зменшення показника до 0,19. Період обороту активів обернено пропорційно відповідає змінам оборотності. Так в 2018 р.

оборот активів відповідає 1372 дням. В 2019 р. показник збільшується до 1500 днів, а в 2020 р. збільшується ще, і сягає 1877 днів. В 2018 році оборотні активи здійснили 0,34 обороту. В 2019 році спостерігається незначне зниження показника на 0,01, тобто наявні оборотні активи почали використовуватися менш ефективно. У 2020 році відбувається зменшення цього коефіцієнта до 0,3 обороту, тобто на 0,04 менше, ніж було у 2018 році.

Відповідно при зниженні оборотності середній період обороту зростає. Якщо в 2018 році значення показника одного обороту оборотних активів становить 1082 дні, то в 2019 році — 1117 дні. В 2020 р. оборот збільшується до 1877 днів.

В 2018 році запаси здійснили 1,21 оборота. Низький коефіцієнт може бути ознакою значної кількості вільних коштів. Нормальне значення коефіцієнта може коливатися для різних сфер бізнесу від 4 до 8. В 2018 році значення показника знижується на 0,22 у порівнянні з попереднім роком. Це вказує на зниження ефективності управління запасами і може бути ознакою зниження збутової активності. В 2020 році тенденція не змінюється і відбувається зменшення показника до 0,89 оборота.

Відповідно при зниженні оборотності запасів середній період обороту зростає. Якщо на початок 2018 року значення показника одного обороту запасів становить 301 день, то в 2019 році – 329 днів. А в 2020 р. значення збільшується ще до 412 днів.

Оборотність дебіторської заборгованості в 2018 році складала 0,79 разів. В 2018 році значення показника збільшилось на 0,39. Це вказує на покращення ефективності управління дебіторською заборгованістю. В 2020 році тенденція не змінюється і на кінець досліджуваного періоду (у 2020 році) дебіторська заборгованість здійснила аж 6,08 оборотів, що на 5,29 обороту більше ніж було у 2018 році.

Протягом всього часу спостерігається зменшення періоду обороту дебіторської заборгованості. У 2018 році він складав 462 дні, у 2019 – 310 днів. У 2020 році значення показника зменшилося на 250 днів, і становило

всього 60 днів. Щоденна виручка визначається як результат ділення суми виручки від реалізації продукції, отриманої протягом року, на 365 днів. Чим менше цей показник, тим швидше дебіторська заборгованість перетворюється в кошти, а отже підвищується ліквідність оборотних коштів підприємства. Високе значення коефіцієнта може свідчити про труднощі, що виникли при стягненні коштів по рахунках дебіторів, а на даному підприємстві прослідковується позитивна тенденція до зменшення значення цього показника.

Якщо розглядати оборотність кредиторської заборгованості, то вона навпаки зменшувалася протягом аналізованих років, а період обороту, тобто період погашення кредиторської заборгованості навпаки зростав. У 2018 році він склав – 173 дні, у 2019 році він збільшився на 45 днів, а в наступному році ще на 55 днів і за 2020 рік склав - 273 дні,

Період операційного циклу означає період протягом якого відбувається зміна окремих видів оборотних активів. Позитивною тенденцією є спадна динаміка. В 2018 році спостерігається зменшення операційного циклу в порівнянні з попереднім роком на 167 днів. В 2020 році тенденція не змінюється, тривалість операційного циклу зменшилась ще на 167 днів, а значить ефективність роботи підприємства підвищилась.

Період фінансового циклу означає період обороту коштів підприємства. Позитивною тенденцією є скорочення показника, однак якщо значення є нижчим нуля, то це свідчить про недостатній обсяг грошових ресурсів для своєчасного розрахунку з кредиторами. Протягом 2018 року значення показника становить 590 днів. В 2019 році період фінансового циклу склав 421 день, а у 2020 році значення показника становило лише 199 днів.

2.3 Кількісна оцінка впливу факторів на ділову активність підприємства

В умовах ринку прийняття управлінських рішень по різноманітних аспектах діяльності підприємства торгівлі, в тому числі і з питань формування товарних запасів, неможливе без врахування сукупності факторів, що на них впливають. Фактори впливу на управління запасами - це обставини або умови, що здійснюють вплив на процес управління товарними запасами забезпечуючи їх формування, розподіл та використання.

Одним із напрямів аналізу є визначення впливу обсягу товарних запасів та обсягу товарообороту підприємства на коефіцієнт оборотності товарних запасів. [12, с. 73].

Результати розрахунків впливу обсягу товарних запасів та обсягу товарообороту підприємства на коефіцієнт оборотності товарних запасів наведені в табл. 2.11.

Таблиця 2.11

Результати розрахунку впливу факторів на коефіцієнт оборотності товарних запасів підприємства в 2018-2020 рр.

Показники	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Ланцюговий абсолютний приріст	
				2019 рік	2020 рік
1. Середній обсяг товарних запасів, тис. грн.	11545,5	9427	6660	-2118,5	-2767
2. Товарооборот, тис. грн.	27318	21595	13452	-5723,00	-8143,00
3. Коефіцієнт оборотності товарних запасів, рази	2,19	2,12	1,85	-0,08	-0,27
4. Зміна коефіцієнту оборотності товарних запасів за рахунок зміни:					
- обсягу товарообороту, рази	x	x	x	-0,50	-0,86
- обсягу середніх товарних запасів, рази	x	x	x	0,42	0,59

Для факторного аналізу було використано метод ланцюгових підстановок. Для виявлення зміни оборотності товарних запасів залежно від обсягу товарообороту, розміру середніх запасів та кількісної оцінки впливу цих факторів можна використати наступні моделі:

$$\Delta KO_{TЗ}(\Delta TO) = \frac{\Delta TO}{TЗ_1} \quad (2.1.)$$

$$\Delta KO_{TЗ}(\Delta TЗ) = \frac{TO_2}{TЗ_2} - \frac{TO_2}{TЗ_1}, \quad (2.2.)$$

де, $\Delta KO_{TЗ}(\Delta TO)$ - зміна оборотності товарних запасів за рахунок зміни обсягу товарообороту;

$\Delta KO_{TЗ}(\Delta TЗ)$ - зміна оборотності товарних запасів за рахунок зміни обсягу середніх товарних запасів;

$TЗ_2, TЗ_1$ - середні товарні запаси відповідно в базисному періоді та періоді, що аналізується, тис. грн.

TO_1, TO_2 - товарооборот в базисному періоді та періоді, що аналізується, тис.грн.

У 2019 році порівняно з 2018 роком зменшення коефіцієнту оборотності товарних запасів на 0,08 обертів відбулося за рахунок впливу наступних факторів:

- зменшення обсягу товарних запасів на 2118,5 тис. грн. привело до збільшення коефіцієнту оборотності на 0,42 обертів;
- зменшення товарообороту підприємства на 5723 тис. грн. привело до зменшення коефіцієнту оборотності на 0,46 обертів.

За даними табл. 2.11 в 2020 році порівняно з 2019 роком зменшення коефіцієнту оборотності товарних запасів на 0,27 обертів відбулося за рахунок впливу наступних факторів:

- зменшення товарообороту підприємства на 8143 тис. грн. привело до зменшення коефіцієнту оборотності на 0,86 обертів;
- зменшення обсягу товарних запасів на 2767 тис. грн. привело до збільшення коефіцієнту оборотності на 0,59 оберти.

За допомогою моделі «Дюпон-каскад» можна визначити вплив факторів на рентабельність активів підприємства, використовуючи при цьому метод абсолютних різниць. За цим методом вплив на зміну рентабельності активів зміни рентабельності реалізації визначають за формулою:

$$\Delta Pa(Pp) = \Delta Pp * KO_0, \quad (2.3.)$$

де, $\Delta Pa(Pp)$ – зміна рентабельності активів за рахунок зміни рентабельності реалізації продукції;

ΔPp – зміна рентабельності реалізації продукції;

KO_0 – коефіцієнт оборотності активів у базисному періоді.

Вплив на зміну рентабельності активів зміни коефіцієнта оборотності активів визначаємо так:

$$\Delta Pa(KO) = Pp_1 * \Delta KO, \quad (2.4.)$$

де, $\Delta Pa(KO)$ – зміна рентабельності активів за рахунок зміни коефіцієнта їх оборотності;

Pp_1 – рентабельність реалізації продукції у звітному періоді;

ΔKO – зміна коефіцієнта оборотності активів.

Результати розрахунків за даною моделлю наведені у табл. 2.12.

Таблиця 2.12

Динаміка прибутковості активів підприємства та вплив факторів на її зміну в 2018-2020 рр.

Показники	2018 р.	2019 р.	2020 р.	Абсолютна зміна		Темп приросту, %	
				2019 рік	2020 рік	2019 рік	2020 рік
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Середня сума активів, тис. грн.	102688	88720	69171	-13968	-19549	-13,60	-22,03
2. Дохід (виручка) від реалізації продукції, тис. грн.	27318	21595	13452	-5723	-8143	-20,95	-37,71
3. Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування, тис. грн.	15181	17064	7074	1883	-9990	12,40	-58,54

Продовження табл. 2.12

1	2	3	4	5	6	7	8
4. Рентабельність реалізації продукції, %	55,57	79,02	52,59	23,45	-26,43	–	–
5. Коефіцієнт оборотності активів, рази	0,27	0,24	0,19	-0,02	-0,05	-8,50	-20,10
6. Рентабельність активів, %	14,78	19,23	10,23	4,45	-9,00	–	–
7. Зміна прибутковості активів за рахунок зміни:							
- прибутковості реалізації, %	x	x	x	6,24	-6,43	–	–
- коефіцієнта оборотності активів, %	x	x	x	-1,79	-2,57	–	–

Можна побачити, що протягом аналізованого періоду відбулися наступні зміни рентабельності активів через вплив факторів.

У 2019 році ефективність використання активів покращилась, про що свідчить збільшення рентабельності активів із 14,78% до 19,23%. Головним фактором покращення рентабельності активів було збільшення рентабельності реалізації на 23,45%, тобто рентабельність покращилась на 6,24%. Внаслідок уповільнення оборотності активів на 0,02 рази рентабельність активів погіршилася на 1,79, %.

У 2020 році відбулось погіршення рентабельності активів за рахунок зменшення рентабельності реалізації на 26,43%, тобто рентабельність погіршилась на 6,43%. Внаслідок уповільнення оборотності активів на 0,05 рази рентабельність активів погіршилася на 2,57%.

Для забезпечення покращення рентабельності активів віднайти резерви зростання рентабельності реалізації продукції. З цією метою необхідно дослідити раціональність здійснених витрат, переглянути виробничу програму з позиції збільшення виробництва більш прибуткової продукції.

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Для того, щоб надати точні пропозиції щодо підвищення рівня ділової активності даного підприємства необхідно спланувати показники ділової активності на 2021 рік. Для цього потрібно спланувати балансовий план підприємства, а також показники доходів та витрат на наступний рік.

Планування показників доходів та витрат наведено в Додатку В.

Розрахунки планових показників засобів виробництва та джерел їх фінансування наведено в табл. 3.1, табл. 3.2., табл. 3.3. та табл. 3.4. Для планування показників насамперед необхідно обґрунтувати плановий обсяг необоротних активів. Планування нематеріальних активів здійснено за наступними етапами. Для початку треба визначити первісну вартість нематеріальних активів ПрАТ «Дитячий світ Київ» на кінець планового періоду (на 31.12.21). Для цього треба дані щодо обсягів їх можливого зростання чи вибуття.

Первісна вартість нематеріальних активів ПрАТ «Дитячий світ Київ» постійно зменшувалась, але це зменшення є досить нерівномірним, дані наведені в (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Абсолютні прирости первісної вартості нематеріальних активів ПрАТ «Дитячий світ Київ» за 2018-2020 роки

Показник	Абсолютні прирости, тис. грн.			
	На 31.12.18	На 31.12.19	На 31.12.20	Середній
Первісна вартість нематеріальних активів	-28	-6	-3	-12

У даному випадку зменшимо первісну вартість нематеріальних активів ПрАТ «Дитячий світ Київ» на початок планового періоду (01.12.21) на їх середній абсолютний приріст (12 тис. грн.), внаслідок чого отримаємо первісну вартість нематеріальних активів на 31.12.21 в обсязі 239 тис. грн.

Визначаємо коефіцієнт зносу на останню звітну дату (на 31.12.20), який становить 0,86. Отже, сума зносу нематеріальних активів ПрАТ «Дитячий світ Київ» на кінець планового періоду (на 31.12.21) становить 205 тис. грн.

Таким чином, залишкова вартість нематеріальних активів досліджуваного підприємства на кінець планового періоду становить:

$$p.1000 = p.1001 - p.1002 = 239 - 205 = 34 \text{ тис. грн.}$$

Далі необхідно провести планування капітальних інвестицій, але так як, у 2020 році вони склали 0 тис. грн., то залишаємо цю статтю без змін.

Наступним етапом треба провести планування основних засобів. Для початку треба визначити первісну вартість основних засобів ПрАТ «Дитячий світ Київ» на кінець планового періоду (на 31.12.21). Для цього треба дані щодо обсягів їх можливого зростання чи вибуття.

Первісна вартість основних засобів ПрАТ «Дитячий світ Київ» постійно зростала, але це зростання є досить нерівномірним (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Абсолютні прирости первісної вартості основних засобів

ПрАТ «Дитячий світ Київ» за 2018-2020 роки

Показник	Абсолютні прирости, тис. грн.			
	На 31.12.18	На 31.12.19	На 31.12.20	Середній
Первісна вартість основних засобів	619	6237	1278	2711

У даному випадку можна збільшити первісну вартість основних засобів на початок планового періоду (01.01.21) на їх середній абсолютний приріст (2711 тис. грн.), внаслідок чого отримаємо значення – 56340 тис. грн. Коефіцієнт зносу основних засобів ПрАТ «Дитячий світ Київ» на останню звітну дату (31.12.20) становить 0,56. Отже, сума зносу основних засобів на кінець планового періоду (на 31.12.21) становить 31550 тис. грн.

Таким чином, залишкова вартість основних засобів досліджуваного підприємства на кінець планового періоду - на 31.12.2021 становить:

$$p.1010 = p.1011 - p.1012 = 56340 - 31550 = 24790 \text{ тис. грн.}$$

Останнім етапом планування необоротних активів є планування інвестиційної нерухомості, довгострокових біологічних активів, довгострокових фінансових інвестицій, довгострокової дебіторської заборгованості, відстрочених податкових активів, інших необоротних активів (р.1015, р.1020, р.1030, р.1035, р.1040, р.1045, р.1090) але його не потрібно проводити, через відсутність даних, тому, залишаємо ці статті без змін, тобто в обсязі 0 тис. грн.

Загальна сума необоротних активів ПрАТ «Дитячий світ Київ» на кінець планового періоду (31.12.2021) становитиме 24814 тис. грн.

Можна переходити до планування оборотних активів, яке складається також з декількох етапів. Просте перенесення темпів росту обсягу оборотних активів є не коректним, тому, доцільно провести планування у взаємозв'язку з обсягами діяльності підприємства. Це забезпечується завдяки використанню періоду обороту за окремими статтями оборотних активів.

Базова формула для розрахунку планового обсягу оборотних активів на основі періоду обороту:

$$OA_{i_{пл}} = PO_{i_3} \cdot OD_{одн_{пл}}, \quad (3.1.)$$

де $OA_{i_{пл}}$ - i -та стаття оборотних активів у плановому періоді, тис. грн;

PO_{i_3} - період обороту i -ї статті оборотних активів у звітному період, дні;

$OD_{одн_{пл}}$ - одноденний обсяг діяльності у плановому періоді, тис. грн.

Результати розрахунків періодів обороту окремих складових оборотних активів представлено в (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

**Період (час) обороту оборотних активів ПрАТ «Дитячий світ Київ»
у 2020 р.**

Показники	Період обороту у звітному році, дні
1	2
Запаси	
Виробничі запаси	35,1
Товари	371,3

Продовження табл. 3.3

1	2
Дебіторська заборгованість за роботи, послуги	13,5
Інша поточна дебіторська заборгованість	45,7
Грошові кошти та їх еквіваленти	
Готівка	0,6
Рахунки в банках	945,7
Інші оборотні активи	14,7

На основі розрахованих періодів обороту визначасмо обсяги оборотних активів ПрАТ «Дитячий світ Київ» на плановий період.

Планова сума запасів розраховується як добуток їх періоду обороту за звітний період та одноденного обсягу товарообороту за собівартістю.

Так, для виробничих запасів розрахунок матиме вигляд:

$$ВЗ_{пл} = \frac{ТО_{с/в_{пл}} \cdot ПО_{вз_{зв}}}{Д} = \frac{4540 \cdot 35,1}{360} = 443 \text{ тис. грн.}$$

Для товарних запасів:

$$ТЗ_{пл} = \frac{ТО_{с/в_{пл}} \cdot ПО_{тз_{зв}}}{Д} = \frac{4540 \cdot 371,3}{360} = 4683 \text{ тис. грн.}$$

Плановий обсяг всіх видів дебіторської заборгованості визначається як добуток періоду її обороту у звітному періоді та одноденного планового товарообороту.

Для товарної дебіторської заборгованості розрахунок матиме вигляд:

$$ТДЗ_{пл} = \frac{ТО_{пл} \cdot ПО_{тдз_{зв}}}{Д} = \frac{9457 \cdot 13,5}{360} = 355 \text{ тис. грн.}$$

Для іншої дебіторської заборгованості розрахунок матиме вигляд:

$$ДЗІ_{пл} = \frac{ТО_{пл} \cdot ПО_{дзі_{зв}}}{Д} = \frac{9457 \cdot 45,7}{360} = 1201 \text{ тис. грн.}$$

Статті балансу «Поточні біологічні активи», «Дебіторська заборгованість за виданими авансами», «Дебіторська заборгованість по розрахункам з бюджетом», «Поточні фінансові інвестиції», «Витрати майбутніх періодів» залишаємо без змін у розмірі 0 тис. грн. Плановий обсяг готівки, суми на рахунках в банках та інші оборотні активи плануємо так

само, через період обороту у звітному році.

Загальна сума оборотних активів підприємства ПрАТ «Дитячий світ Київ» на кінець планового періоду (на 31.12.2021) становитиме 31927 тис. грн.

Заключним етапом планування активів є планування необоротних активів, утримуваних для продажу, та групи вибуття, тобто III розділ активу. Цей розділ балансу залишаємо без змін, в обсязі 0 тис. грн. на 31.12.21 р.

Таким чином, загальна потреба ПрАТ «Дитячий світ Київ» у формуванні активів на кінець планового періоду (31.12.2021) становить 56741 тис. грн.

Переходимо до планування власного капіталу, тобто до планування пасиву балансу. Обґрунтування планового обсягу власного капіталу здійснюється з використанням методу прямих техніко-економічних розрахунків.

Якщо немає додаткових даних, то можна залишити без змін такі статті власного капіталу як: зареєстрований (р.1400), капітал у дооцінках (р.1405), додатковий (р.1410), резервний капітал (р.1415), неоплачений капітал (р.1425), вилучений капітал (р.1430).

Обсяг нерозподіленого прибутку (р.1420) у плановому періоді розраховується на основі коефіцієнта капіталізації чистого прибутку у звітному періоді та планового обсягу чистого прибутку. Коефіцієнт капіталізації характеризує частку чистого прибутку підприємства, яка спрямована на формування його активів. У звітному періоді (2020 рік) для ПрАТ «Дитячий світ Київ» він дорівнював:

$$\frac{\text{Нерозп.приб.2020} - \text{Нерозп.приб.2019}}{\text{ЧФР2020}} = \frac{46346 - 40624}{5722} = 1$$

У плановому періоді тенденція збережеться. Передбачається капіталізувати 100% чистого прибутку, таким чином, нерозподілений прибуток ПрАТ «Дитячий світ Київ» на 31.12.21 складе:

$$\text{Нерозп.приб.2020} + \text{ЧФР2021} = 46346 + 5722 = 52068 \text{ тис. грн.}$$

Отже, загальна сума власного капіталу ПрАТ «Дитячий світ Київ» на кінець планового періоду (на 31.12.2021) для досліджуваного підприємства становить 64443 тис. грн.

II розділ пасиву, тобто довгострокові зобов'язання і забезпечення планувати не потрібно, оскільки обсяг статей у 2020 році складав 0 тис. грн., тому необхідно залишити без змін (рядки 1500, 1510, 1515, 1520, 1525, 1526).

Завершальним етапом планування балансу є III розділ пасиву, тобто поточні зобов'язання і забезпечення. Даний розділ складається з короткострокових банківських кредитів (р.1600), поточної кредиторської заборгованості (р.1610, 1615, 1620, 1621, 1625, 1630, 1635), поточних забезпечень (р. 1660), доходів майбутніх періодів (р. 1665) та інших поточних зобов'язань (р. 1690).

Рядок 1600 «Короткострокові кредити банків», рядок 1610 «Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами» та рядок 1665 «Доходи майбутніх періодів» лишаємо рівною значенням попередніх років (0 тис. грн.).

Як було зазначено вище, у складі поточних зобов'язань, крім банківських кредитів, є кредиторська заборгованість, яка має безпосередній взаємозв'язок з обсягами діяльності підприємства. Визначення її планового обсягу доцільно здійснити у взаємозв'язку з обсягами товарообороту за собівартістю на основі періоду обороту кредиторської заборгованості у звітному періоді. Результати розрахунку періодів обороту представлено у (табл. 3.4).

Базова формула для розрахунку планового обсягу кредиторської заборгованості за окремими її складовими є такою:

$$KZi_{пл} = POi_z \cdot OCодн_{пл}, \quad (3.2.)$$

де $KZi_{пл}$ — i -та стаття кредиторської заборгованості у плановому періоді, тис. грн;

POi_z — період обороту i -ї статті кредиторської заборгованості у звітному періоді, дні;

ОСодн_{пл.} — одноденний обсяг товарообороту за собівартістю у плановому періоді, тис. грн.

Результати розрахунків періодів обороту окремих складових кредиторської заборгованості представлено в (табл. 3.4).

Таблиця 3.4

**Період (час) обороту кредиторської заборгованості
ПрАТ «Дитячий світ Київ» у 2020 році**

Складові	Період обороту у звітному році, дні
<i>Поточна кредиторська заборгованість за:</i>	
товари, роботи, послуги	349,8
розрахунками з бюджетом	49,2
розрахунками зі страхування	1,9
розрахунками з оплати праці	7,1
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	149,5
Інші поточні зобов'язання	184,0

Плановий розмір кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги ПрАТ «Дитячий світ Київ» (р.1615) становитиме:

$$KЗ_{тов_{пл}} = \frac{ТОс / v_{пл} \cdot ПОКЗ_{тов}^{36}}{Д} = \frac{4540 \cdot 349,8}{360} = 4412 \text{ тис. грн.}$$

Аналогічно плануємо обсяги інших складових кредиторської заборгованості підприємства (р.1620, 1625, 1630, 1635, 1690). Оскільки поточні зобов'язання та поточна кредиторська заборгованість з податку на прибутку склали - 0 тис. грн. у звітному періоді, то необхідно перенести значення показника на плановий період.

Отже, загальний обсяг кредиторської заборгованості досліджуваного підприємства на кінець планового періоду (на 31.12.2021) становить:

$$4412 + 621 + 24 + 90 + 1885 + 2320 = 9352 \text{ тис. грн.}$$

Далі обчислюємо загальний обсяг наявних джерел фінансування активів ПрАТ «Дитячий світ Київ», який становить 73795 тис. грн.

Порівнюємо дане значення із загальною плановою потребою досліджуваного підприємства у формуванні активів (56741 тис. грн.). Маємо ідеальну ситуацію, за якої потреба у формуванні активів у плановому періоді не перевищує наявні джерела фінансування. Отже, у 2021 році ПрАТ «Дитячий світ Київ» не потребує залучення банківських кредитів.

Після проведення розрахунку планових показників балансу та звіту про фінансові результати, можна перейти до розрахунку показників ділової активності на 2021 рік.

Розрахунок планових показників ділової активності наведено в табл.

3.5.

Таблиця 3.5

**Планування показників ділової активності ПрАТ «Дитячий світ Київ»
на 2021 рік**

Показник	2020	2021 (план)	Абсолютне відхилення	Відносне відхилення, %
Коефіцієнт оборотності активів, рази	0,19	0,15	-0,04	-22,93
Коефіцієнт оборотності оборотних активів, рази	0,30	0,24	-0,05	-17,79
Коефіцієнт оборотності запасів, рази	0,89	0,82	-0,07	-7,37
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, рази	6,08	4,34	-1,74	-28,67
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості, рази	1,34	1,38	0,05	3,62
Період обороту активів, дні	1877	2435	558,50	29,76
Період обороту оборотних активів, дні	1232	1499	266,71	21,64
Період обороту запасів, дні	412	445	32,80	7,96
Період обороту дебіторської заборгованості, дні	60	84	24,11	40,19
Період обороту кредиторської заборгованості, дні	273	264	-9,55	-3,49
Тривалість операційного циклу, дні	472	529	56,91	12,06
Тривалість фінансового циклу, дні	199	265	66,46	33,42

Проаналізувавши показники ділової активності на плановий період, можна побачити, що очікується зменшення коефіцієнта оборотності по всім показникам, окрім кредиторської заборгованості, тобто періоди обороту навпаки будуть зростати, що свідчить про негативну тенденцію на підприємстві, при якій буде збільшуватись кількість днів операційного та фінансового циклу, не дивлячись на те, що відбулось зростання періоду обороту кредиторської заборгованості.

Всі ці фактори свідчать про погіршення ефективності роботи ПрАТ «Дитячий світ Київ», тому на мою думку доцільними є наступні напрями щодо підвищення ділової активності та ефективності господарювання.

1. Підвищувати ефективність використання майна.
2. Проводити заходи щодо прискорення оборотності активів та запасів, для підвищення ефективності їх використання.
3. Шукати резерви підвищення рентабельності.
4. Слідкувати за співвідношенням дебіторської і кредиторської заборгованостей та виявляти недопустимі їх види.

Саме ці напрями, на мою думку, допоможуть підприємству досягти рівня фінансової стабільності та підвищити показники ділової активності.

Скорочення операційного та фінансового циклу може привести до покращення використання ресурсів на підприємстві. Напрямами скорочення виробничого циклу є наступні: зменшення періоду обороту дебіторської заборгованості та навпаки збільшення періоду обороту кредиторської заборгованості в днях. На даному ж підприємстві прогнозовано складеться прямопропорційне зменшення/збільшення даних показників.

Враховуючи результати проведеного аналізу та здійснених планових розрахунків ПрАТ «Дитячий світ Київ» на 2021 рік, найбільш доцільними для впровадження вважаються наступні заходи:

- важливим значенням для покращення діяльності підприємства є оптимізація дебіторської заборгованості. Щоб цього досягти підприємству необхідно залучати установи, які за наявності спеціальних документів

можуть стягнути борги з боржників даного підприємства; також, щоб уникати неоплачених боргів, можна одразу виписувати рахунки покупцям при укладенні договорів оренди; формувати системи штрафних санкцій при невиконанні або простроченні зобов'язань;

- ефективне формування та використання кредиторської заборгованості забезпечується шляхом своєчасного погашення коштів за наявними видами кредиторської заборгованості. Одним із основних напрямів є визначення джерел, які можуть погасити дані фінансові зобов'язання підприємства. Позитивною динамікою є скорочення циклу обороту кредиторської заборгованості, але воно є допустим, до того рівня, при якому може позитивно впливати на фінансову стійкість підприємства;

- спостерігається збільшення періоду обороту показників, за рахунок зменшення чистого доходу від надання послуг з оренди, для цього необхідно: модифікація, модернізація об'єкта в цілях продовження строку його експлуатації; добудова (надбудова) будівлі, яка збільшить площу та відповідно обсяги послуг; покращення розповсюдження реклами; пошук нових клієнтів для оренди площі даного підприємства.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Ділова активність є комплексною і динамічною характеристикою підприємницької діяльності й ефективності використання ресурсів. Рівні ділової активності конкретної організації відбивають етапи її життєдіяльності (зародження, розвиток, підйом, спад, криза) і показують ступінь адаптації до ринкових умов та якість управління. Тому, можна зробити наступні висновки по ПрАТ «Дитячий світ Київ».

1. Одним з індикаторів ділової активності підприємств є певна тенденція зміни загальних показників їхньої господарської діяльності. Система таких показників ділової активності охоплює: обсяг реалізованої продукції, вартість активів і чистий прибуток підприємств, а за потреби – вартість власного капіталу. Стійка тенденція до зростання темпових показників вказує на високий рівень ділової активності; нестійка динаміка темпових показників – на середній рівень; стійка негативна тенденція до зниження темпових показників – на низький рівень. Тривалість операційного та фінансового циклів зменшується протягом 2018-2020 років з 762 до 472 днів та з 590 до 199 днів відповідно, що свідчить про підвищення ефективності діяльності даного товариства.

2. Виходячи з даних аналізу активу та пасиву балансу підприємства, бачимо, що товариство є досить успішним і з кожним роком нарощує потужності для ведення своєї господарської діяльності. Найважливішим активом підприємства торгівлі є грошові кошти та їх еквіваленти. У 2020 році цей показник статті активу складе 52,34%, що також свідчить про активну діяльність та розвиток збутової мережі. Що ж до структури пасивів, то основну частку складає власний капітал підприємства, зокрема нерозподілений прибуток займає найбільшу питому вагу даного розділу, поточні зобов'язання і забезпечення становлять 13-15% загальної суми пасиви - ці два явища є взаємопов'язаними. Оскільки підприємство має високий відсоток власного капіталу, то з погляду інвесторів воно є фінансово надійним тому, товариство користується лише короткостроковими позиками.

3. Проаналізувавши показники майнового стану даного товариства, можна побачити, що коефіцієнт зносу основних засобів зменшився з 0,6 до 0,56 у кінці аналізованого періоду, прослідковується позитивна динаміка, але відбулося лише незначне зменшення цього показника. Щодо коефіцієнта оновлення основних засобів то, спостерігаємо негативну тенденцію зменшення показника до 0, тому можна сказати що основні засоби на підприємстві терміново потребують заміни. Однією з причин низьких темпів зростання обсягу реалізованої продукції є накопичення технологічної відсталості та застарілість виробничих потужностей, тому особливо актуальним є оновлення виробничої бази підприємств на новій технологічній основі. В іншому разі відбудеться посилення технологічної не конкурентоспроможності серед підприємств.

4. За результатами проведеного аналізу основні показники господарської діяльності протягом 2018-2020 р. спочатку зростали у 2019 році, а за 2020 рік значно зменшувались, чистий фінансовий результат є прибутковим, але прослідковується негативна тенденція до зниження даних показників. Дохід від реалізації послуг у 2018 році склав 27318 тис. грн., у наступних періодах значення цього показника тільки зменшувалося і у 2020 році склало 13452 тис. грн., також зменшувалась і собівартість з 15111 тис. грн. до 6457 тис. грн., чистий прибуток у 2018 році склав 12431 тис. грн., а за 2020 рік склав 5771 тис. грн.

5. Показник абсолютної ліквідності характеризує платоспроможність підприємства на дату складання балансу і показує, яку частину короткострокових зобов'язань воно має можливість погасити негайно. У ПрАТ «Дитячий світ Київ» коефіцієнти абсолютної ліквідності становили у 2018 році – 2,81, у 2019 р. зменшилися до – 2,16, у 2020 р. тенденція змінилася і показник зріс до - 3,39, це в свою чергу означає, що грошові кошти на підприємстві розподіляються раціонально, та їх вистачає для погашення поточних зобов'язань підприємства. Щодо коефіцієнта автономії то він склав - 0,85 за 2020 рік, тобто підприємству не потрібно залучати

додаткові джерела фінансування. Загалом у підприємства не має проблем з платоспроможністю і фінансовою стійкістю

6. У 2020 році стався спад діяльності підприємства, але рентабельність різних аспектів діяльності знаходиться на задовільному рівні. Загалом підприємство за 3 роки отримувало прибутки, не зазнавало збитків, а значить менеджмент уміє розпоряджатися наявними ресурсами та приймати стратегічно обґрунтовані рішення у веденні управління компанії, але треба покращити методи управління для отримання більшої кількості прибутку в наступному періоді. Що стосується фінансово-господарської діяльності підприємства ПрАТ «Дитячий світ Київ», то бачимо, що рентабельність продажів підприємства зростає в порівнянні з 2018 роком, але щодо всіх інших показників, то можна прослідкувати зменшення значень у 2020 році.

7. Проаналізувавши розрахунки щодо впливу факторів на коефіцієнт оборотності товарних запасів підприємства в 2018-2020 р., то відбувалось зменшення коефіцієнту оборотності товарних запасів на 0,35 оборотів за рахунок зменшення обсягу товарних запасів на 4885,5 тис. грн. та зменшення товарообороту на 13866 тис. грн. протягом всього досліджуваного періоду.

Також проаналізовано вплив факторів на рентабельність активів, яка збільшилась на 4,45% у 2019 році за рахунок збільшення прибутковості та зменшення коефіцієнту оборотності активів, а потім зменшилась на 9,00% у 2020 році за рахунок зменшення прибутковості реалізації та уповільнення оборотності активів.

9. Проведено планування основних господарських показників на 2021 рік, у якому можна побачити, що в порівнянні з 2020 роком відбувається збільшення обсягу чистого прибутку до 8460 тис. грн. в порівнянні з 5771 тис. грн. у минулому році; відбувається зменшення обсягу в статтях активів і пасивів, але власних джерел фінансування все ж достатньо для діяльності даного підприємства, навіть залишаються вільні грошові кошти, які можна витратити на покращення діяльності, розширення, оновлення та модернізацію виробництва.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абажов П. Р. Аналіз діяльності торгового підприємства. URL: <https://bibliofond.ru/view.aspx?id=816674>.
2. Білик М. Д., Белялов Т. Є. Фінансове планування на підприємстві: навч. посіб. Київ: «ПанТот», 2015. 435 с.
3. Бланк І. А. Управління фінансовою стабілізацією підприємства. Київ: Ника-Центр, Эльга, 2015. 246 с.
4. Бойчик І. М. Економіка підприємства: навч. посіб. 2-ге вид., доповн. і переробл. Київ: Атіка, 2016. 528 с.
5. Вовк В., Бугай О. Ліквідність та платоспроможність: економічна суть та експертна оцінка // *Галицький економічний вісник*. Львів, 2015. С. 169–173.
6. Гамалій В. Ф., Загреба М. М. Методика оцінки та аналізу динаміки фінансового стану підприємств. Київ: *Бізнес Інформ*, 2016. № 4. С. 164-167. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/binf_2016_4_51.pdf.
7. Гнатенко Є. П., Волошина В. В. Аналіз співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства // *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського*. Миколаїв: *Економічні науки*, 2015. № 1. С. 38-42.
8. Горбонос Ф. В., Черевко Г. В., Павленчик Н. Ф. Економіка підприємств : підручник. Київ : Знання, 2018. 463 с.
9. Гриценко Л. Л., Боярко І. М., Шамкало К. Ю. Методи і методики аналізу фінансового стану: особливості використання для середніх підприємств // *Вісник Університету банківської справи*. Харків, 2019. №. 2-3. С. 108-115.
10. Губарик О. М., Макуха К. О. Облік фінансового результату діяльності підприємства та шляхи його вдосконалення. // *Глобальні та національні проблеми економіки*. Серія «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит». Київ, 2016. Вип. 14. С. 932-936.
11. Дончак Л.Г., Ціховська О. М. Ділова активність підприємства та

пшляхи її зміцнення // *Економіка і суспільство* 2017. Київ, 2017. С. 250-255.

12. Д'яченко І. І. Методичне забезпечення аналізу ділової активності підприємства // *Управління розвитком*. Київ, 2016. № 10. С. 140-142. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2016_10_54.

13. Єпіфанова І. Ю., Джеджула В. В. Фінансовий аналіз та звітність: практикум. Вінниця: НТУ, 2017. 143 с.

14. Про підприємства в Україні: Закон України, затверджений Постановою ВРУ №888-12 від 27.03.91 р. 2001. №32. 172 с.

15. Звітність підприємств. URL: <https://smida.gov.ua/db/participant/2150417>

16. Ілляшенко О. В. Механізми системи економічної безпеки підприємства: монографія. Харків: Мачулін, 2016. 504 с.

17. Кащена Н. Б., Горошанська Т. В., Польова Т. В. Ділова активність підприємства: сутність та методика аналізу: монографія. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2016. 196 с.

18. Куриленко Т.П. Теоретичні аспекти визначення ділової активності URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvamu_ekon/2015_6/6.pdf.

19. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2015. 388 с.

20. Лігоненко Л. О., Носуліч А. М., Новікова Н. М. Економіка торгівлі (у рисунках, схемах та таблицях): навч. посіб. Київ: КНТЕУ, 2015. 227 с.

21. Методичні рекомендації по аналізу фінансово-господарського стану підприємств та організацій. Лист Державної податкової адміністрації України від 27.01.1998 р. № 759/10/20-2117. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.

22. Мешкова Н. Л. Оцінка ділової активності підприємства на макрорівні // *Глобальні та національні проблеми економіки*. Київ, 2015. С. 508-511.

23. Мешкова Н. Л. Особливості управління діловою активністю підприємства в кризових умовах // *Науковий вісник ХДУ* : зб. наук. праць. Вип. 11, част. 5/2015. Херсон, 2015. С. 45-48.

24. Мешкова Н.Л. Оцінка ділової активності на мікрорівні. URL: <http://global-national.in.ua/archive/5-2015/104.pdf>.

25. Мороз Н.П. Сучасні аспекти аналізування ділової активності суб'єктів господарювання. URL: https://ukrlogos.in.ua/documents/01_12_2017_66.pdf.
26. Нестеренко А. М. Шляхи розвитку торговельних підприємств // *Одеський національний політехнічний університет*. Одеса, 2015, №2 (12), с.203-207.
27. Офіційний сайт ПрАТ "Дитячий світ Київ". URL: [https:// ds.com.ua](https://ds.com.ua).
28. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Баланс", затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.03.99р. №87 // *Бухгалтерський облік і аудит*. 1999. №6. С.17-20.
29. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Звіт про фінансові результати», затверджений наказом Міністерства фінансів України №87 від 31.03.99р. // *Бухгалтерський облік і аудит* 1999. №6. С.21-26.
30. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Закон від 06.02.2018 №2275-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19>.
31. Рета М. В., Пляка Г. О. Сучасні проблеми обліку фінансових результатів діяльності підприємств // *Вісник НТУ «ХПІ»*. Київ, 2015. № 25 (1134). С. 25-34.
32. Романова Т. В., Даровський Є. О. Чинники, що впливають на збільшення прибутку підприємств України в сучасних умовах // *Ефективна економіка*. Київ, 2015. №4 URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z976>.
33. Руденко Є. М. Застосування «золотого правила економіки» для оцінки ділової активності торговельних підприємств // *Агросвіт*. 2017. №16. С.42-49.
34. Савицька О. М., Салабай В. О. Особливості методології оцінювання ефективності та результативності в управлінні фінансово-господарською діяльністю підприємства. Київ : *КПІ ім. Ігоря Сікорського*, 2019. С. 152. URL: <http://conf.management.fmm.kpi.ua>.
35. Сидоренко В., Мельник Г. Контроль ділової активності за ключовими показниками ефективності // *Економіка та держава: Міжнар. наук. практ. журнал*. Київ: РПВПС НАНУ, 2017. № 10. С. 74-75.

36. Співак Ю. Ділова активність як важливий показник діяльності підприємства. URL: <http://naub.oa.edu.ua/2017/dilova-aktyvnist-yak-vazhlyvujpokaznyk-diyalnosti-pidpryjemstva>.

37. Стаднюк Т. С. Особливості методики аналізу фінансових результатів діяльності підприємств // *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки*. Київ, 2016. № 1. С. 127- 132.

38. Тарасюк Г. М., Протасова Л. В. Оцінка розвитку підприємства: теоретико-методичні та евристичні аспекти // *Наукові праці НУХТ*. Київ: НУХТ, 2016. № 3. Том 22. С. 132–139.

39. Тимошик Н. С., Шимич І. Г. Оцінка результатів макросередовища та ділової активності підприємств. Тенденції розвитку маркетингу в умовах економічних трансформацій: монографія, Київ, 2017. С.205–214.

40. Ткачук Г. Ю. Оцінка ділової активності підприємства // *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Економічні науки*. Херсон, 2015. Вип. 13. Ч. 4. С. 88-90.

41. Тютюнник Ю. М., Сайно О. О., Іванко А. В. Моделювання факторів зміни стійкості економічного зростання підприємства // *Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю*. Полтава: ПДАА, 2019. С. 345-349.

42. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15/conv/page>

43. Щербань О. Д. Види та методи фінансового планування на підприємстві. Київ, 2017. Т. 46. №. 6.

44. Янковська В.А., Хижняк А.М. Теоретичні основи планування та прогнозування на підприємстві. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. Київ, 2015. №. 2. С. 166.

45. Ярославський А. О. Економічна ефективність діяльності підприємства: теоретичний аспект // *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Ужгород, 2018. №12. С. 174–177.

ДОДАТКИ

Додаток А

Ретроспектива балансових звітів (форма №1)

ПраТ «Дитячий світ Київ» за 2017-2020 роки

Актив	Код рядка	2017	2018	2019	2020
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи:	1000	72	59	50	35
- первісна вартість	1001	288	260	254	251
- накопичена амортизація	1002	216	201	204	216
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2590	3080	5	—
Основні засоби:	1010	19328	18358	23747	23668
- первісна вартість	1011	45495	46114	52351	53629
- знос	1012	26167	27756	28604	29961
Усього за розділом I	1095	21990	21497	23802	23703
II. Оборотні активи					
Запаси	1100	13151	11749	8638	5940
Виробничі запаси	1101	984	825	708	550
Товари	1104	12167	10924	7930	5390
Дебіторська заборгованість за продукцію, роботи, послуги	1125	275	247	328	678
за виданими авансами	1130	—	—	—	—
з бюджетом	1135	—	—	—	—
у т. ч. з податку на прибуток	1136	—	—	—	—
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	33765	34829	1292	2124
Грошові кошти та їх еквіваленти:	1165	27311	39896	34376	36351
Готівка	1166	36	22	18	30
Рахунки в банках	1167	27275	37874	34358	36321
Інші оборотні активи	1190	326	337	449	646
Усього за розділом II	1195	74831	87058	45083	45754
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	—	—	—	—
Баланс	1300	96821	108555	68885	69457

Продовження додатку А

Пасив	Код рядка	2017	2018	2019	2020
I. Власний капітал					
Зареєстрований капітал	1400	2707	2707	2 707	2 707
Додатковий капітал	1410	8991	8991	8991	8991
Резервний капітал	1415	677	677	677	677
Нерозподілений прибуток	1420	69554	81985	40624	46346
Усього за розділом I	1495	81929	94360	52999	58721
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення					
Відстрочені довгострокові зобов'язання	1500	—	—	—	—
Довгострокові кредити банків	1510	—	—	—	—
Довгострокові забезпечення	1520	—	—	—	—
Цільове фінансування	1525	—	—	—	—
Усього за розділом II	1595	—	—	—	—
III. Поточні зобов'язання і забезпечення					
Короткострокові кредити банків	1600	—	—	—	—
Поточна кредиторська заборгованість за:					
товари, роботи, послуги	1615	11607	10683	7593	4956
розрахунками з бюджетом	1620	1066	758	931	834
у т. ч. з податку на прибуток	1621	124	107	140	—
розрахунками зі страхування	1625	44	37	36	31
розрахунками з оплати праці	1630	156	125	118	135
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	605	570	4689	674
Поточні забезпечення	1660	11	20	24	—
Інші поточні зобов'язання	1690	1403	2002	2495	4106
Усього за розділом III	1695	14892	14195	15886	10736
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	—	—	—	—
Баланс	1900	96821	108555	68885	69457

Ретроспектива звітів про фінансові результати (форма №2)

«Дитячий світ Київ» за 2017-2020 роки

Стаття	Код рядка	2017	2018	2019	2020
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	39421	27318	21595	13452
Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	24680	15111	11307	6457
Валовий:					
прибуток	2090	14741	12207	10288	6995
збиток	2095	—	—	—	—
Інші операційні доходи	2120	23548	28292	29726	22974
Адміністративні витрати	2130	3200	4132	3878	4128
Витрати на збут	2150	24159	25100	23775	22618
Інші операційні витрати	2180	999	844	874	767
Фінансові результати від операційної діяльності:					
прибуток	2190	9931	10423	11487	2456
збиток	2195	—	—	—	—
Дохід від участі в капіталі	2200	—	—	—	—
Інші фінансові доходи	2220	4899	4758	5577	4618
Інші доходи	2240	—	—	—	—
Фінансові витрати	2250	—	—	—	—
Інші витрати	2270	—	—	—	—
Фінансовий результат до оподаткування:					
прибуток	2290	14830	15181	17064	7074
збиток	2295	—	—	—	—
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	2678	2750	3097	1303
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	—	—	—	—
Чистий фінансовий результат:					
прибуток	2350	12152	12431	13967	5771
збиток	2355	—	—	—	—

Планування показників плану доходів та витрат

ПрАТ «Дитячий світ Київ» на 2021 рік

1) Планування чистого доходу (виручки) від реалізації товарів – товарообороту (р.2000)

Даний показник визначаємо на основі середнього темпу зростання.

Так, підприємство розташоване у місті Києві. На сайті <http://www.ukrstat.gov.ua> була отримана інформація щодо товарообороту підприємств м. Києва за 2018-2020 роки (табл. 1).

Таблиця 1

Розрахунок планового обсягу товарообороту

ПрАТ «Дитячий світ Київ» на 2021 рік

Показники	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік (план)
Товарооборот ПрАТ «Дитячий світ Київ» тис. грн.	27318	21595	13452	9457
Товарооборот підприємств м. Києва, тис. грн.	111953189	133645760	157959709	186174470
Питома вага товарообороту ПрАТ «Дитячий світ Київ» в товарообороті підприємств м. Києва, %	0,024	0,016	0,009	0,005

Бачимо, що питома вага мала тенденцію до зростання, тому, враховуючи, наявну тенденцію, питома вага товарообороту ПрАТ «Дитячий світ Київ» в загальному оптовому товарообороті м. Києва складе 0,005%.

За результатами проведених планових розрахунків отримано, що обсяг оптового товарообороту ПрАТ «Дитячий світ Київ» на 2021 рік становитиме 9457 тис. грн.

2) Планування собівартості реалізованих товарів (р.2050)

Даний показник планується виходячи з величини планового товарообороту та рівня собівартості в товарообороті, тобто:

$$C / \text{Впл} = \frac{\text{ТОплан}_{\text{під-ва}} \cdot P_{c/v}}{100},$$

де $P_{c/v}$ – рівень собівартості реалізації, у % до товарообороту (табл. 2).

Таблиця 2

**Рівень собівартості реалізованих товарів в товарообороті
ПрАТ «Дитячий світ Київ» у 2018-2020 роках**

Показник	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік (план)
Рівень собівартості реалізованих товарів, %	55,32	52,36	48,00	48,00

Для планування собівартості реалізованих товарів ПрАТ «Дитячий світ Київ» на 2021 рік використаємо звітне значення рівня собівартості реалізації:

$$C / \text{Впл} = \frac{9457 \cdot 48,00}{100} = 4540 \text{ тис. грн.}$$

3) Планування валового прибутку (р.2090) або збитку (р.2095).

$$p.2090(p.2095) = p.2000 - p.2050 = 9457 - 4540 = 4917 \text{ тис. грн.}$$

4) Планування інших операційних доходів (р.2120).

Оскільки інформація щодо конкретного складу інших операційних доходів ПрАТ «Дитячий світ Київ» відсутня, то планування проводиться виходячи з існуючих тенденцій, які можна виявити, розрахувавши абсолютні прирости та темпи росту (табл. 3).

Таблиця 3

**Розрахунок планового обсягу інших операційних доходів
ПрАТ «Дитячий світ Київ» на 2021 рік**

Показник	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік (план)
Інші операційні доходи, тис. грн.	28292	29726	22974	20315
Абсолютний приріст, тис. грн.		1434	-6752	
Темпи росту, %		5,07	-22,71	

У даному випадку план інших операційних доходів ПрАТ «Дитячий світ Київ» визначимо на основі їх середнього абсолютного приросту за звітний період:

$$ЮДпл = 22974 + \frac{1434 - 6752}{2} = 20315 \text{ тис. грн.}$$

5) Планування адміністративних витрат (р.2130).

Планування адміністративних витрат здійснимо на основі планового обсягу товарообороту і рівня адміністративних витрат (табл. 4).

Таблиця 4

Рівень адміністративних витрат ПрАТ «Дитячий світ Київ» у 2018-2020 роках

Показник	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік (план)
Рівень адміністративних витрат, %	15,13	17,96	30,69	30,69

Використаємо для планування звітне значення рівня адміністративних витрат ПрАТ «Дитячий світ Київ»:

$$АВпл = \frac{9457 \cdot 30,69}{100} = 2903 \text{ тис. грн.}$$

6) Планування витрат на збут (р.2150).

Планування витрат на збут здійснимо на основі планового обсягу товарообороту та рівня витрат на збут в товарообороті (табл. 5).

Таблиця 5

Рівень витрат на збут ПрАТ «Дитячий світ Київ» у 2018-2020 роках

Показник	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік (план)
Рівень витрат на збут %	91,88	110,09	168,14	168,14

Використаємо для планування звітне значення рівня витрат на збут ПрАТ «Дитячий світ Київ»:

$$ЗВпл = \frac{9457 \cdot 168,14}{100} = 15901 \text{ тис. грн.}$$

7) Планування інших операційних витрат (р.2180).

Оскільки інформація щодо конкретного складу інших операційних

витрат ПрАТ «Дитячий світ Київ» відсутня, то планування проводиться виходячи з існуючих тенденцій, які можна виявити, розрахувавши абсолютні прирости та темпи росту (табл. 6).

Таблиця 6

**Розрахунок планового обсягу інших операційних витрат
ПрАТ «Дитячий світ Київ» на 2021 рік**

Показник	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік (план)
Інші операційні витрати, тис. грн.	844	874	767	728,5
Абсолютний приріст, тис. грн.		30	-107	
Темпи росту, %		3,55	-12,24	

У даному випадку план інших операційних витрат ПрАТ «Дитячий світ Київ» визначимо на основі їх середнього абсолютного приросту за звітний період:

$$IOB_{пл} = 767 + \frac{30 - 107}{2} = 729 \text{ тис. грн.}$$

**8) Планування фінансового результату від операційної діяльності
(р.2190 – прибуток; р.2195 – збиток)**

$$\begin{aligned} p.2190(p.2195) &= p.2090(2095) + p.2120 - p.2130 - p.2150 - p.2180 = \\ &= 4917 + 20315 - 2903 - 15901 - 729 = 5699 \text{ тис. грн.} \end{aligned}$$

10) Планування доходів від участі в капіталі (р.2200).

Оскільки інформація щодо конкретного складу доходів від участі в капіталі ПрАТ «Дитячий світ Київ» відсутня, то планування проводиться виходячи з існуючих тенденцій. У даному випадку значення показника лишається на рівні 0 тис. грн.

11) Планування інших фінансових доходів (р.2220).

Оскільки інформація щодо конкретного складу інших фінансових доходів ПрАТ «Дитячий світ Київ» відсутня, то планування проводиться виходячи з існуючих тенденцій. У даному випадку залишаємо звітне значення показника 4618 тис. грн.

12) Планування інших доходів (р.2240).

Оскільки інформація щодо конкретного складу інших доходів ПрАТ «Дитячий світ Київ» відсутня, то планування проводиться виходячи з існуючих тенденцій. У даному випадку доцільно залишити звітне значення показника, тобто 0 тис. грн.

13) Планування фінансових витрат (р.2250).

Оскільки інформація щодо конкретного складу фінансових витрат ПрАТ «Дитячий світ Київ» відсутня, то планування проводиться виходячи з існуючих тенденцій. У даному випадку доцільно залишити звітне значення показника, тобто 0 тис. грн.

14) Планування інших витрат (р.2270).

Оскільки інформація щодо конкретного складу інших витрат ПрАТ «Дитячий світ Київ» відсутня, то планування проводиться виходячи з існуючих тенденцій. У даному випадку доцільно залишити звітне значення показника, тобто 0 тис. грн.

15) Планування фінансового результату від звичайної діяльності до оподаткування (р.2290 – прибуток; р.2295 – збиток).

$$p.2290(p.2295) = p.2190(2195) + p.2200 + p.2220 + p.2240 - p.2250 - p.2255 - p.2270 = 5699 + 4618 = 10317 \text{ тис.грн.}$$

16) Планування витрат з податку на прибуток (р.2300). Визначимо суму податку на прибуток, ставка податку, яка діятиме у 2021 році – 18%:

$$\frac{10317 \cdot 18}{100} = 1857 \text{ тис.грн.}$$

17) Планування прибутку (збитку) від припиненої діяльності після оподаткування (р.2305)

Оскільки дана інформація на ПрАТ «Дитячий світ Київ» відсутня, то планування проводиться виходячи з існуючих тенденцій. У даному випадку доцільно залишити звітне значення показника, тобто 0 тис. грн.

18) Планування чистого фінансового результату (р.2350 – прибуток; р.2355 – збиток).

$$p.2350(p.2355) = p.2290(2295) - p.2300 \pm p.2305 = 10317 - 1857 = 8460 \text{ тис.грн.}$$